

Schoolondersteuningsprofiel

2021-2025

Focus
School voor Praktijkonderwijs

te Heerhugowaard

Inhoud

Voorwoord	4
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Functies van het schoolondersteuningsprofiel	5
1.2 Hoe we aan input komen	5
1.3 Terugblik op ambities 2016-2020.....	5
Hoofdstuk 2 Algemene informatie	7
2.1 Focus, school voor praktijkonderwijs	7
2.2 Leerlingenpopulatie	7
2.3 Basiskwaliteit van het onderwijs	7
Hoofdstuk 3 Ondersteuningsstructuur binnen het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland (SWVNK) .	9
3.1 Ondersteuningsstructuur binnen het samenwerkingsverband	9
3.2 Zorgplicht	9
3.3 Basisondersteuning	9
3.4 Lichte ondersteuning	10
3.5 Extra ondersteuning	10
3.6 Intensieve ondersteuning	10
3.7 Praktijkonderwijs.....	11
3.8 Speciaal onderwijs.....	11
3.9 Cluster 1 en 2	11
3.10 Team passend onderwijs (Loket pao)	11
3.11 Commissie van Toewijzing (CvT)	11
Hoofdstuk 4 Missie en visie, uitgangspunten en doelstellingen	12
4.1 Inleiding.....	12
4.2 Visie van het SWVNK.....	12
4.3 Missie en visie op onderwijs en ondersteuning binnen SOVON en Focus	13
De missie/visie van de Stichting Openbaar Onderwijs Noord-Holland-Noord	13
De kernwaarden en missie/visie van Focus	13
4.4 Uitgangspunten en doelstellingen	14
4.5 Voorwaarden voor een optimale ondersteuning.....	14
4.6 Risicofactoren en positieve factoren.....	15
Hoofdstuk 5 Aanmelding, toelating en plaatsing	16
5.1 Inleiding.....	16
5.2 Schematisch overzicht procedure	16
.....	16
5.3 Toelatingseisen	16
5.4 Signalering ondersteuningsbehoefte	18
Hoofdstuk 6 Planmatig handelen.....	19
6.1 Inleiding handelingsgericht werken (HGW)	19
6.2 Signalering	20

6.3 Diagnostisering.....	21
6.4 Werken met het ontwikkelingsperspectiefplan en het individueel ontwikkelplan	21
Hoofdstuk 7 Ondersteuningsstructuur Focus	24
7.1 De ondersteuningsstructuur van Focus in schema	24
7.2 Niveaus van ondersteuning.....	25
7.2.1 Jeugd en gezinscoach VO	28
7.3 Interne expertise in het kader van de ondersteuning.....	28
7.4 Ondersteuningsoverleg	29
Hoofdstuk 8 Extra ondersteuning binnen de school.....	32
8.1 Inleiding.....	32
8.2 Arrangement	32
8.3 Inzet schoolpsycholoog	33
8.4 Inzet maatschappelijk werk.....	33
8.5 Aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld	33
8.6 Antipestcoördinator	33
8.7 Veiligheidscoördinator	33
8.8 Stage/uitstroomcoördinator	34
8.9 Inzet van trainingen	34
Hoofdstuk 9 Leerlingvolgsysteem, dossiervorming en privacy	35
9.1 Inleiding.....	35
9.2 Leerlingvolgsysteem.....	35
9.3 Dossiervorming	35
9.4 Privacy	36
Hoofdstuk 10 Ambities, meerjarenplanning en jaarplan	37
10.1 Inleiding.....	37
10.2 Ambities	37
10.3 Meerjarenbeleidsplan	37
10.4 Jaarplan	38
Hoofdstuk 11 Inzet van middelen	39
11.1 Inleiding.....	39
11.2 Inzet middelen voor extra ondersteuning.....	39
Hoofdstuk 12.....	40
Bijlage 1 Meerjarenbeleidsplan ondersteuning 2020-2024.....	41
Bijlage 2 Ontwikkelagenda.....	42
Bijlage 3 Jaarplan ondersteuning 2020-2021	43
Bijlage 4 Overlegsituaties ondersteuning	46
Lijst met afkortingen	48

Voorwoord

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van Focus. In dit schoolondersteuningsprofiel kunt u lezen op welke wijze de ondersteuning georganiseerd is binnen Focus en hoe de school met externe organisaties en instellingen samenwerkt. Dit profiel beschrijft de bestaande situatie, de wenselijke situatie en ook de plannings om de gewenste situatie te bereiken. Verder bevat dit document de visie op ondersteuning, de uitgangspunten en doelstellingen, de functies en taken, de formatieve inzet en het communicatieplan op het gebied van de ondersteuning. In dit schoolondersteuningsprofiel staat de ontwikkeling van de leerling centraal. We beschrijven de mogelijkheden van de school en sluiten aan bij de eisen van het Samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland. Het SOP is een dynamisch instrument, een handvat voor ouders, leraren en school, om praktisch vorm te geven aan passend onderwijs. Het SOP biedt houvast bij het beoordelen of een school in staat is om onderwijsondersteuning voor een leerling te bieden en speelt een belangrijke rol bij de toelating van leerlingen op school. Het SOP wordt eenmaal in de vier jaar vastgesteld. In het SOP wordt aandacht geschonken aan welke ondersteuning de school biedt, waarbij het gaat om de basisondersteuning en eventueel ook aanvullend hierop extra ondersteuning die de school (al dan niet) biedt, een inventarisatie van de expertise die eventueel aanwezig is en of verder moet worden ontwikkeld, welke ambities de school heeft voor de toekomst en de consequenties voor scholing van leerkrachten.

Ontwikkelingen vanuit de overheid zoals de wet op Passend Onderwijs en maatschappelijke ontwikkelingen zijn dynamisch en hebben invloed op ons onderwijs. Vanuit de ondersteuning willen we daar steeds zo goed mogelijk op aansluiten en daar (pro)actief op inspelen. Daarom kijken wij ieder jaar met elkaar en onze ketenpartners naar de ondersteuning die wij bieden. Ieder jaar stellen wij een ontwikkelagenda op waarin wordt beschreven aan welke projecten gewerkt gaat worden en welke doelen en ambities wij hebben. Onder andere evaluaties met ketenpartners, collega's, ouders en leerlingen vormen een belangrijke input voor de ontwikkelagenda en de geformuleerde ambities.

In het schoolplan 2020-2024 is beschreven welke doelen en ambities zijn geformuleerd op diverse beleidsterreinen. Deze doelen en ambities zijn vertaald naar een aantal beloftes. Het schoolondersteuningsprofiel richt zich op de ondersteuning. De doelen en ambities die in het SOP zijn verwoord zijn in overeenstemming met de beloftes in het schoolplan geformuleerd. De ondersteuning op Focus is er namelijk op gericht om het onderwijs te ondersteunen. Uiteindelijk doel is een krachtige basis voor al onze leerlingen om hen te begeleiden naar een mooie, zo zelfstandig als mogelijke toekomst.

Het SOP bestaat uit twee delen: deel A: het beleidsmatige deel en deel B: de uitwerking van praktische zaken. Het schoolondersteuningsprofiel staat op de website van Focus. Deel B is voor collega's digitaal beschikbaar op het netwerk.

Wij spreken de hoop en verwachting uit dat deze delen hun functie zullen hebben in het optimaliseren van de ondersteuning voor die leerlingen, die dat nodig hebben.

Maud Croes, directeur
José van der Meulen, ondersteuningscoördinator

December 2020

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Functies van het schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel is een planningsdocument voor de periode 01-12-2021 t/m 01-12-2025. Zoals beschreven in de inleiding wordt er beschreven hoe de ondersteuning op Focus georganiseerd is en welke doelen en ambities er geformuleerd zijn voor de komende periode en welke stappen er nodig zijn om deze doelen te realiseren. Daarmee is de functie van het SOP ook het op gang brengen en houden van de dialoog over de kwaliteit van de geboden ondersteuning op Focus.

1.2 Hoe we aan input komen

Gedurende het schooljaar wordt er op diverse momenten input gevraagd aan betrokkenen rondom de ondersteuning op Focus.

- Jaarlijks wordt de ondersteuning geëvalueerd binnen het interne ondersteuningsteam van Focus.
- Er vindt jaarlijks een brede bijeenkomst plaats met alle ketenpartners van Focus. We nemen hier een middag de tijd voor. Tijdens deze middag gaan we in gesprek over actuele onderwerpen en ambities rondom ondersteuning. Doel van deze middag is om met elkaar te kijken naar geboden ondersteuning, ambities en om af te stemmen met elkaar. Naast het IOT en MT van Focus zijn de consultant van het samenwerkingsverband, de leerplichtambtenaar, de schoolpsycholoog van SOVON en de jeugdarts aanwezig.
- Vanuit de leerling- en ouderenquêtes wordt input vanuit de leerling en ouders verzameld.
- De ondersteuningscoördinator heeft nauw contact met het samenwerkingsverband waardoor zij op de hoogte is van procedures, voorzieningen, ontwikkelingen en trends in de regio met betrekking tot Passend Onderwijs.
- De thema's in het jaarplan worden jaarlijks met inbreng van teamleden van Focus geëvalueerd. De uitkomsten worden met het team gedeeld.

1.3 Terugblik op ambities 2016-2020

Nr.	Thema's	Fasering	2016-2017	2017-2018	2018-2020
1	Evaluëren trajectvoorziening	<ul style="list-style-type: none"> • Opzet evaluatie-instrument door ondersteuningscoördinator • Uitvoering evaluatie door MT • Uitwerking evaluatiegegevens door ondersteuningscoördinator • Rapportage aan MT 	x	x	
2	Transitie Jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> • Realiseren aansluiting onderwijs en Jeugdhulp (o.l.v. Samenwerkingsverband VO) 	x		
3	Profilering	<ul style="list-style-type: none"> • Profilering richting basisonderwijs (BaO) 	x	x	x
4	Pestprotocol	<ul style="list-style-type: none"> • Protocol aanpassen • Lessenserie ontwerpen 	x		x
5	Meldcode	<ul style="list-style-type: none"> • Weten hoe het werkt: cursus volgen 	x		x
6	Aanmeldingen	<ul style="list-style-type: none"> • Soepeler verlopen • Procedure zij-instromers in kaart brengen 	x x	x	x
7	Handelingsgericht werken (HGW)	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluëren en finetunen HGW-cyclus 		x	
8	Privacy	<ul style="list-style-type: none"> • 		x	

9	Verzuimbeleid	<ul style="list-style-type: none"> Verzuimbeleid samenwerkingsverband (swv) implementeren 		x	
---	----------------------	--	--	---	--

De ambities van het plan van 2016-2020 zijn hierboven beschreven. De meeste ambities zijn in de afgelopen periode bereikt. Een aantal behoeven nog aandacht of verdere uitwerking en worden meegenomen in de ambities voor 2021-2025.

Hoofdstuk 2 Algemene informatie

2.1 Focus, school voor praktijkonderwijs

Focus is een openbare school voor praktijkonderwijs. Het praktijkonderwijs is een reguliere vorm van voortgezet onderwijs voor leerlingen van 12 tot 18 jaar die een toelaatbaarheidsverklaring hebben van het samenwerkingsverband. Jongeren met leerproblemen die gebaat zijn bij onderwijs in kleine groepen. De wettelijke opdracht van het praktijkonderwijs is toeleiding naar arbeid. Dit gebeurt door het ontwikkelen van vaardigheden die nodig zijn om zo zelfstandig mogelijk te werken. Het onderwijs richt zich vooral op de sociale en praktische vaardigheden van een leerling. Hierbij geldt dat de leerlingen worden voorbereid op een zo zelfstandig mogelijke plaats in de maatschappij en op een toekomstige arbeidssituatie. Respect, veiligheid en verantwoordelijkheid zijn de drie kernwaarden binnen de school.

Focus valt onder de verantwoordelijkheid van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord (SOVON).

De leerlingen krijgen les in vakken binnen de domeinen wonen, werken, vrije tijd, burgerschap en theorie. Ook worden de leerlingen getraind in praktische vaardigheden. Het leren gebeurt vooral in de praktijk door training op school en door stages bij bedrijven en instellingen.

In de praktijk is de groep leerlingen zo heterogeen dat ook het uitstroomperspectief divers is. Als leerlingen het praktijkonderwijs conform hun eigen mogelijkheden hebben doorlopen, ontvangen zij het diploma praktijkonderwijs¹, een getuigschrift en de bij de gekozen richting passende, landelijk erkende certificaten. Een deel van de leerlingen volgt daarna binnen onze school of op het middelbaar beroepsonderwijs de Entree-opleiding (mbo-niveau 1) in combinatie met stage of werk. Andere leerlingen stromen uit naar arbeidsmatige dagbesteding of een (beschutte) arbeidsplaats.

2.2 Leerlingenpopulatie

De school heeft een regionale functie. De meeste leerlingen zijn afkomstig van (speciale) basisscholen in Heerhugowaard en omgeving. Meer informatie over onze leerlingpopulatie en kengetallen vindt u terug in onze schoolgids. Deze schoolgids vindt u terug op onze website: <https://www.focus-heerhugowaard.nl/> en op Vensters voor Verantwoording.²

Klassengrootte

De school heeft 16 groepen met elk maximaal 16 leerlingen.

2.3 Basiskwaliteit van het onderwijs

De inspectie Voortgezet Onderwijs heeft Focus het zogenaamde *basisarrangement* (basistoezicht) toegekend. Hiermee wordt uitgedrukt dat de kwaliteit van het geboden onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving in orde is. Maar ook de school zelf voert een actief kwaliteitsbeleid.

Kwaliteitszorg wordt beschouwd als het totaal van activiteiten, procedures en instrumenten, die bedoeld zijn om op een permanente, systematische en cyclische wijze de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, te bewaken, te borgen en te verbeteren. Kwaliteitszorg is een aangelegenheid van iedereen binnen de school.

¹ De praktijkscholen in de regio bieden een diploma praktijkonderwijs. Belangrijk hierbij is het examendossier. In het examendossier verzamelt de leerling gedurende de schoolloopbaan certificaten en bewijzen. Indien het examendossier compleet is kan de leerling, in samenspraak met de mentor, het examengesprek aanvragen. Bij dit gesprek is naast de mentor ook een assessor van een andere praktijkschool aanwezig.

² www.venstersvoorverantwoording.nl

Voor wat betreft deze kwaliteitszorg beantwoordt de school voortdurend de volgende vijf vragen:

- Doen we de goede dingen?
- Doen we de dingen goed?
- Hoe weten we dat?
- Vinden anderen dat ook?
- Wat doen we met die kennis en informatie?

De kwaliteitszorg richt zich op de samenhang tussen diverse beleidsterreinen: de kwaliteitszorg is integraal maar ook systematisch en cyclisch. Dit houdt in dat de school planmatig bepaalt welke kwaliteit zij wil leveren, nagaat of zij die levert en acties onderneemt om de kwaliteit te borgen en zo nodig te verbeteren. Zelfevaluatie en het voortdurend bijstellen van de ontwikkelagenda passen in dit cyclische proces. De kwaliteitszorg wordt bewaakt door de schoolleiding.

Focus hanteert naast het 'Magister' leerlingvolgsysteem en 'Profijit' leerlingvolgsysteem een veelheid aan instrumenten binnen de kwaliteitszorg, zoals standaard toetsen, het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP), individueel ontwikkelingsplan (IOP), portfolio, voortgangsrapportages, schoolverlatersrapportage, op overeenstemming gerichte gesprekken, een na- en bijscholingsplan, klassenconsultaties, begeleiding van docenten en intervisiebijeenkomsten.

Hoofdstuk 3 Ondersteuningsstructuur binnen het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland (SWVNK)

3.1 Ondersteuningsstructuur binnen het samenwerkingsverband

Binnen het SWVNK worden de volgende ondersteuningsniveaus onderscheiden:

- *Basisondersteuning (alle scholen)*, die voor alle leerlingen geldt (hierover zijn in Noord-Kennemerland tussen scholen afspraken gemaakt).
- *Lichte ondersteuning: (alleen op vmbo of havo-vwo-scholen)* deze ondersteuning gaat iets verder maar is bedoeld voor een geselecteerde groep leerlingen.
- *Extra ondersteuning (alle scholen)*: dit betreft de vormen van ondersteuning die verder gaan dan de basisondersteuning. Extra ondersteuning kan licht en kortdurend van aard zijn, maar ook zwaar en langdurig en plaatsvinden binnen of buiten de school.
- *Intensieve ondersteuning*: voor leerlingen die intensievere ondersteuning nodig hebben dan het regulier vmbo, havo, atheneum of gymnasium onderwijs kan bieden en voor wie het PrO en/of vso ook niet passend is. Intensieve ondersteuning wordt geboden in de vorm van een individueel arrangement of op een bovenschoolse voorziening (CLEO, Intermezzo en de Trajectplusklas).

Daarnaast kent het samenwerkingsverband (samenwerking) met de volgende scholen die elk specifieke ondersteuning aan leerlingen bieden:

- *School voor praktijkonderwijs (twee)*: regulier vo met vooral leren door doen en toeleiding naar arbeid. Focus is een van de twee scholen voor praktijkonderwijs binnen het samenwerkingsverband.
- *Voortgezet speciaal onderwijs*: voor leerlingen met gedrags- of psychische problemen en/of lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen.
- *Cluster 1 en 2*: ondersteuning voor blinde en slechtziende leerlingen en voor dove en slechthorende leerlingen.

In dit hoofdstuk is een korte toelichting op de niveaus en de daaronder genoemde scholen opgenomen. Focus is een school voor praktijkonderwijs en biedt dus ondersteuning op dit niveau. Voor alle scholen geldt dat het onderwijs zoveel mogelijk wordt afgestemd op de onderwijs- en ontwikkelingsbehoeften van de leerling en waar nodig wordt extra tijd en aandacht aan de individuele leerling geschonken. Indien nodig biedt de school extra ondersteuningsmogelijkheden en hulpmaterialen en onderhoudt zij – waar nodig – actief werkrelaties met externe deskundigen. De scholen ontwikkelen zich daarbij voortdurend en besteden veel aandacht aan de professionalisering van de medewerkers.

3.2 Zorgplicht

Scholen zijn verantwoordelijk voor het bieden van een passende plek voor leerlingen die worden aangemeld, de zogenoemde zorgplicht.

3.3 Basisondersteuning

Onder basisondersteuning verstaat het samenwerkingsverband de ondersteuning die op elke school binnen het samenwerkingsverband beschikbaar is. Om het niveau van de basisondersteuning voor de scholen onderling af te spreken, hebben zij samen met de scholen en de besturen een 'standaard' voor de basisondersteuning ontwikkeld. De standaard voor de basisondersteuning in het samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland is:

1. Iedere school voldoet aan de regelgeving omtrent zorgplicht: aanmelding, toelating en informatieverstrekking aan ouders, klachtenregeling. Zorgvuldig aannemen, maar ook zorgvuldig overdragen.
2. Iedere school heeft een deskundig team dat handelingsgericht en cyclisch werkt.
3. Iedere school heeft een positief pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en team.
4. Iedere school heeft samen met leerling, ouders en ondersteuners zicht op de leerontwikkeling van de leerlingen (cognitief, sociaal-emotioneel en persoonsvorming) en handelt met als doel deze ontwikkeling te bevorderen.
5. Iedere school draagt verantwoordelijkheid voor het verzorgen van een ononderbroken schoolloopbaan voor de leerling en passende begeleiding bij iedere overstap.
6. Iedere school biedt effectieve ondersteuning en/of aanpassingen en werkt hierin samen met (kern)partners (bijvoorbeeld indien sprake is van dyslexie, dyscalculie of NT2).

Basisondersteuning is geen vast gegeven: scholen zijn en blijven in ontwikkeling en de inhoud van de basisondersteuning zal dan ook regelmatig worden aangepast. De scholen ontwikkelen zich daarbij voortdurend en besteden veel aandacht aan de professionalisering van de medewerkers. De school kan basis- en extra ondersteuning alleen waarmaken binnen de grenzen van de mogelijkheden van de school en haar externe partners. In voorkomende gevallen zal de school hierover met de ouders communiceren en – voor zover mogelijk en aanwezig – op alternatieven wijzen.

3.4 Lichte ondersteuning

Lichte ondersteuning is ondersteuning aan een geselecteerde groep vmbo-leerlingen (en nieuwkomers op HAG-scholen). Lichte ondersteuning is bedoeld voor jongeren met (een verhoogd risico op) leerachterstanden, eventueel in combinatie met sociaal-emotionele problematiek. Voor deze doelgroep zijn aanpassingen nodig als versterkte leerroutes, vaste docenten per groep of extra aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Scholen bepalen zelf op basis van onderwijs- en ondersteuningsbehoeften welke jongeren lichte ondersteuning krijgen en op welke manier.

3.5 Extra ondersteuning

Wanneer de basisondersteuning niet toereikend is, dan geldt de extra ondersteuning. De extra ondersteuning heeft op iedere school een andere vorm, denk aan: een trajectvoorziening, coaches of een ondersteuningspunt. De extra ondersteuning heeft drie pijlers: ondersteuning aan jongeren, partnerschap met ouders en coaching/scholing aan docenten en mentoren. De school dient vanuit zijn professionele verantwoordelijkheid, een OPP voor de leerling op te stellen. In het OPP staat beschreven welke onderwijsdoelen de leerling verwacht wordt te kunnen halen en wat nodig is om deze doelen te bereiken. Een voorlopig ontwikkelingsperspectief wordt uiterlijk opgesteld binnen zes weken na de start van het schooljaar of na vaststelling van extra ondersteuningsbehoefte tijdens het schooljaar, altijd in samenspraak met ouders.

3.6 Intensieve ondersteuning

Zijn de basis en extra ondersteuning onvoldoende om in de behoeften van de jongere te voorzien? En kan de jongere met intensieve ondersteuning toch een diploma in het regulier onderwijs halen (uitstroom en diplomering op een reguliere vmbo of HAG-school)? Dan biedt het samenwerkingsverband ruimte voor intensieve ondersteuning in de vorm van individuele arrangementen en bovenschoolse voorzieningen.

3.7 Praktijkonderwijs

Binnen het SWVNK wordt praktijkonderwijs aangeboden in Alkmaar (De Viaan) en Heerhugowaard (Focus). Het praktijkonderwijs is een reguliere vorm van voortgezet onderwijs voor leerlingen van 12 tot 18 jaar die hiervoor een toelaatbaarheidsverklaring hebben van het samenwerkingsverband vo/vso Noord-Kennemerland.

3.8 Speciaal onderwijs

Binnen het SWVNK zijn Heliomare en de Spinaker de gevestigde scholen voor voortgezet speciaal onderwijs. Binnen deze scholen wordt onderwijs gegeven aan leerlingen die door hun leergedrag en/of psychische problemen en/of lichamelijke en/of verstandelijke beperking zodanig worden gehinderd in hun functioneren dat ze geen onderwijs kunnen volgen binnen een school voor regulier voortgezet onderwijs.

3.9 Cluster 1 en 2

Onder cluster 1 vallen scholen voor blinde en slechtziende kinderen. Onder cluster 2 vallen scholen voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met een communicatieve beperking. De scholen van cluster 1 en 2 maken geen deel uit van het SWVNK. De scholen kennen een eigen toelatingsprocedure en hebben geen zorgplicht bij aanmelding op een van de scholen.

3.10 Team passend onderwijs (Loket pao)

Het samenwerkingsverband heeft een team passend onderwijs. Dit team adviseert en ondersteunt onderwijsprofessionals, jongeren en ouders bij het vormgeven van passend onderwijs, voor individuele jongeren, op het niveau van iedere school en binnen het netwerk als geheel. Het team bestaat uit consultants passend onderwijs. De consultants passend onderwijs geven raad aan de teams van de scholen, ouder(s) en andere betrokkenen. Zij beantwoorden vragen, ondersteunen bij gesprekken tussen jongeren, ouder(s) en professionals en denken mee over maatwerkoplossingen, onder andere voor (dreigende) thuiszittende jongeren. De consultants helpen ook bij regie- en procesbewaking ten behoeve van (dreigende) thuiszittende leerlingen en de aanvraagroute naar de Commissie van Toewijzing. Daarnaast ondersteunen zij scholen bij de ontwikkeling van passend onderwijs door evaluatie- en ontwikkelgesprekken, trainingen en bijeenkomsten. Adviesvragen over de uitstroom van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs worden in eerste instantie door de onderwijsconsultanten van het primair onderwijs behandeld.

3.11 Commissie van Toewijzing (CvT)

Bij een aanmelding voor bovenschoolse ondersteuning doet het bevoegd gezag van de school een aanvraag bij het samenwerkingsverband. De ondersteuningscoördinator neemt contact op met de Consultant Passend Onderwijs om een afspraak te maken voor een MDO-T (multidisciplinair overleg toewijzing). Het overleg vindt plaats op school met de leerling, ouders, school en andere betrokkenen. De focus ligt hierbij op: 'wat heeft de leerling nodig' in plaats van op 'wat heeft de leerling'. In het MDO-T wordt een preadvies geformuleerd voor de Commissie van Toewijzing (CvT). Een ontvankelijk dossier wordt door de school voorgelegd aan de Commissie van Toewijzing, die wekelijks samenkomt. Dit dossier omvat het ingevulde Top Dossier met het MDO-T verslag als bijlage. Het dossier moet in de week vóór de gewenste bespreking via de consultant aangeleverd worden bij de CvT. Het besluit van de CvT voor de gevraagde bovenschoolse ondersteuning wordt door middel van een toewijzingsbrief teruggekoppeld aan de ondersteuningscoördinator, ouders en de bovenschoolse voorziening.

Hoofdstuk 4 Missie en visie, uitgangspunten en doelstellingen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de visie op ondersteuning binnen het SWV NK, binnen SOVON en de schoolspecifieke benadering daarvan. Tevens worden de uitgangspunten en doelstellingen van Focus verwoord. Er wordt aangegeven welke factoren van invloed kunnen zijn, zowel in positieve als negatieve zin, op het ondersteuningsbeleid.

4.2 Visie van het SWV NK

Passend onderwijs houdt in dat elke leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt waar hij of zij recht op heeft. Essentiële vragen daarbij zijn: wat heeft een leerling nodig, wie zijn daarbij betrokken en op welke wijze wordt de organisatie daartoe ingericht? Bij de beantwoording van deze vragen speelt het samenwerkingsverband een belangrijke faciliterende, coördinerende en toezichhoudende rol. Een goede kwaliteit van het onderwijs en een integrale samenwerking met jeugdzorg zijn doorslaggevend. Onder onderwijskwaliteit wordt verstaan het geheel van eigenschappen, dat mede bepaald wordt door de realisatie van kerndoelen en eindtermen, ontwikkelingsdoelen, normen en waarden.

Het SWV NK is een vereniging van negen schoolbesturen met 27 schoollocaties (hierna: het samenwerkingsverband, ze of zij). Samen zijn ze verantwoordelijk voor een passende onderwijsplek voor meer dan 16.000 jongeren. Jongeren enkel een passende onderwijsplek bieden, vinden ze echter te smal. De onderliggende maatschappelijke betekenis van wat ze doen gaat namelijk verder. Ze omschrijven dit als sterke kinderen, stevige toekomst. Wat is de bedoeling? Alles wat ze doen, doen ze voor meer dan 16.000 sterke kinderen met een stevige toekomst. Hierbij houden ze steeds het volgende voor ogen:

- Iedere jongere leert, is trots op zichzelf en heeft plezier.
- Iedere jongere wordt serieus genomen en voelt zich gehoord.
- Iedere jongere kan zichzelf zijn, geen enkele jongere wordt buitengesloten.
- Iedere jongere heeft een betekenisvolle toekomst, met vrienden, familie, kennissen, een uitdagende opleiding en/of een uitdagende baan, een huis en inkomen.
- Iedere ouder wordt serieus genomen en voelt zich gehoord.
- Iedere ouder krijgt erkenning voor zijn/haar zorg, inzet en expertise.

Het samenwerkingsverband ondersteunt jongeren (en hun ouders) en draagt daarmee bij aan een samenleving waaraan iedereen actief deelneemt. Een meer inclusieve samenleving waar iedereen tot zijn recht komt en op gelijkwaardige wijze deelneemt, ongeacht culturele achtergrond, gender, leeftijd, talenten of beperkingen. Een samenleving waarin ieder mens aangesproken wordt op mogelijkheden en waarin ze diversiteit waarderen.

Voor meer informatie over het samenwerkingsverband VO Noord-Kennemerland verwijzen wij naar de website: <https://www.swvnoord-kennemerland.nl/>

In het wettelijk kader Passend Onderwijs worden de doelstellingen van het samenwerkingsverband als volgt beschreven:

'Het samenwerkingsverband realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen, die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen. Het samenwerkingsverband zet zich maximaal in om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten.'

4.3 Missie en visie op onderwijs en ondersteuning binnen SOVON en Focus

Focus maakt onderdeel uit van de Stichting Openbaar Onderwijs Noord-Holland-Noord (SOVON). In het Strategisch beleidsplan 'Samen Vooruit' staat de missie/visie van SOVON omschreven. Deze missie/visie is gebaseerd op een dialoog tussen bestuur, personeel, ouders en leerlingen en vormt het kader voor alle scholen die onder de stichting vallen. De missie/visie van SOVON wordt uitgewerkt in beloftes op vier verschillende terreinen. Deze beloftes worden in het laatste hoofdstuk van ons schoolplan gekoppeld aan de beleidlijnen die Focus uitzet tot 2022.

De missie/visie van de Stichting Openbaar Onderwijs Noord-Holland-Noord

Samen vooruit!

In het onderwijs van de SOVON-scholen staan algemene toegankelijkheid, kwaliteit, eigenheid en diversiteit, respect en het stimuleren van ontwikkelkansen voor leerlingen en medewerkers centraal. In de komende periode zetten ze (nog) meer in op onderlinge samenwerking en samenwerking met externe partijen om deze kernwaarden te realiseren en om de kwaliteit van het onderwijs en de keuzevrijheid voor ouders en leerlingen op peil te houden. Daarmee willen ze hun maatschappelijke opdracht als openbaar voortgezet onderwijs nog beter waarmaken: het bieden van maximale kansen op ontplooiing en vooruitgang van ieder kind.

De kernwaarden en missie/visie van Focus

Onze vier kernwaarden vormen de pijlers voor de vormgeving van onze leer-, werk en leefgemeenschap.

Maatwerk: we stemmen het onderwijs af op de leerbehoeften van de leerling.

Ontwikkelingsgericht: ontwikkeling van een persoon is geen vaststaand gegeven, maar een proces. Iedereen is in staat een volgende stap in zijn ontwikkeling te zetten.

Samen: We moeten het in onze samenleving samen doen! Samenwerking levert veel op als het gaat om het leren en ontwikkelen van leerlingen en collega's. Daarom wij werken samen met elkaar, met ouders, met andere scholen en ketenpartners.

Geluk: we willen eraan bijdragen dat een leerling weet waar hij gelukkig van wordt en bewuste keuzes leert te maken om zo een zo gelukkig en betekenisvol leven te kunnen leiden.

Missie: Door Focus groei je! Op Focus begeleiden we de leerlingen richting een passende toekomst en bieden handvatten voor een gelukkig, zelfstandig leven als volwaardig deelnemer aan onze maatschappij.

Visie: Op onze praktijkschool is elke toelaatbare leerling welkom. Wij bieden een veilige en ontwikkelingsgerichte leer- en werkomgeving en een hecht, enthousiast team. Met de leerling en zijn ouders/verzorgers en partners in de samenleving werken wij aan haalbare doelen en helpen wij de leerling op weg om zijn toekomstdroom waar te maken. De leerling krijgt inzicht in eigen kunnen en talenten door individuele coaching, het bieden van maatwerk, keuzes, praktijkgericht onderwijs en succesbelevingen. In levensechte situaties leren zij sociale vaardigheden en beroepscompetenties. Dit alles draagt bij aan persoonlijke groei.

Focus investeert blijvend in de ontwikkeling van het team, de individuele medewerker en het onderwijs. Om onze missie te kunnen realiseren benut het team de vrijheid die kenmerkend is voor het praktijkonderwijs.

De kracht van de organisatie is een verbondenheid op basis van respect en gelijkwaardigheid tussen leerkrachten/medewerkers onderling en in de relatie leerkracht/medewerker en leerling en ketenpartners. Vanuit deze kracht worden leerlingen begeleid naar een zo zelfstandig mogelijke plek in de maatschappij. Focus wil dit realiseren door het volgende aan te bieden:

- Een gedegen interne ondersteuningsstructuur waardoor iedere leerling vanaf aanmelding tot aan uitstroom de ondersteuning geboden krijgt die hij/zij nodig heeft.
- Een onderwijsprogramma dat aansluit op de uitstroomprofielen:
 - A Arbeidsmatige dagbesteding
 - B Werk (onder begeleiding of beschut) evt. in combinatie met Entree-opleiding
 - C Leren (niveau 2) evt. in combinatie met werk
- Een volwaardige sociale vaardigheidstraining in fase 1 en 2 van de opleiding en hierbij aansluitend LOB-lessen in alle fasen van de opleiding zodat werknemersvaardigheden worden getraind en leerlingen goed worden begeleid in het maken van beroepskeuzes.

4.4 Uitgangspunten en doelstellingen

Focus biedt jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar die aangewezen zijn op praktijkonderwijs een flexibele en veilige leer/werkomgeving, die uitgaat van:

- de sociaal-emotionele en cognitieve competenties van de leerling;
- de drie kernwaarden van onze pedagogische aanpak (respect, veiligheid en verantwoordelijkheid);
- de kansen op de arbeidsmarkt in de regio.

Doelstellingen

Focus werkt vanuit een aantal centrale doelstellingen. Deze centrale doelstellingen hangen samen met de geformuleerde visie, die de leidraad is voor het onderwijskundig beleid, personeelsbeleid en de communicatie. Ook bij het vormgeven van de ondersteuning speelt de visie een centrale rol.

De doelstellingen zijn:

- Focus streeft ernaar om elke leerling het maximaal haalbare resultaat te laten bereiken.
- Zelfstandigheid en de zelfverantwoordelijkheid van de leerlingen wordt zoveel mogelijk gestimuleerd.
- Leerkrachten werken samen om zorg te dragen voor een ononderbroken leerlijn.
- Focus streeft er naar de leerlingen een uitdagende en veilige leeromgeving te bieden.
- Uitdagende leerwerkprogramma's, gerelateerd aan de maatschappij, waarin leerlingen onder meer bewust leren kiezen.
- De leerlingen worden nauwlettend in hun ontwikkeling gevolgd en het onderwijs sluit zoveel mogelijk aan op de ontwikkelingsfase van de leerling.

4.5 Voorwaarden voor een optimale ondersteuning

De volgende voorwaarden zijn relevant:

- Een zorgvuldige uitvoering van het aannamebeleid.
- Een veilige, prettige sfeer binnen een kleinschalige setting.
- Rekening houden met de verschillen in aanleg en niveau van de leerling.
- Afstemmen van de didactiek, rekening houdend met de streefdoelen.
- Vroegtijdige signalering van problemen: pedagogisch, didactisch, door docent en mentor.
- Een goed functionerend intern en extern ondersteuningsteam, vallend onder de verantwoording van de ondersteuningscoördinator.

- Het waar mogelijk en noodzakelijk betrekken van externe deskundigheid bij de leerlingproblematiek, maar ook het bepalen en hanteren van heldere (ondersteunings)grenzen van de school.

4.6 Risicofactoren en positieve factoren

Als risicofactoren kunnen worden gezien:

- Niet voor iedereen is duidelijk wat het Praktijkonderwijs inhoudt.
- De niveau 2 opleidingen zijn nog onbekend met onze doelgroep waardoor instroom van interne Entree naar regulier niveau 2 soms moeizaam gaat.
- Breder spectrum onder- en zij-instroom (afstroom VMBO).
- Nog onvoldoende kennis/mogelijkheden in huis voor de ondersteuning van:
 - Taalklasleerlingen (NT2 en trauma)
 - Sociaal-emotionele problematiek bij leerlingen, instabiele thuissituaties.
 - Breed spectrum van diagnoses met veel verschillende aandachtsgebieden.
- Eventuele wachtlijsten bij jeugdzorg en beschut werk.

Positieve of bevorderende factoren met betrekking tot de ondersteuning zijn:

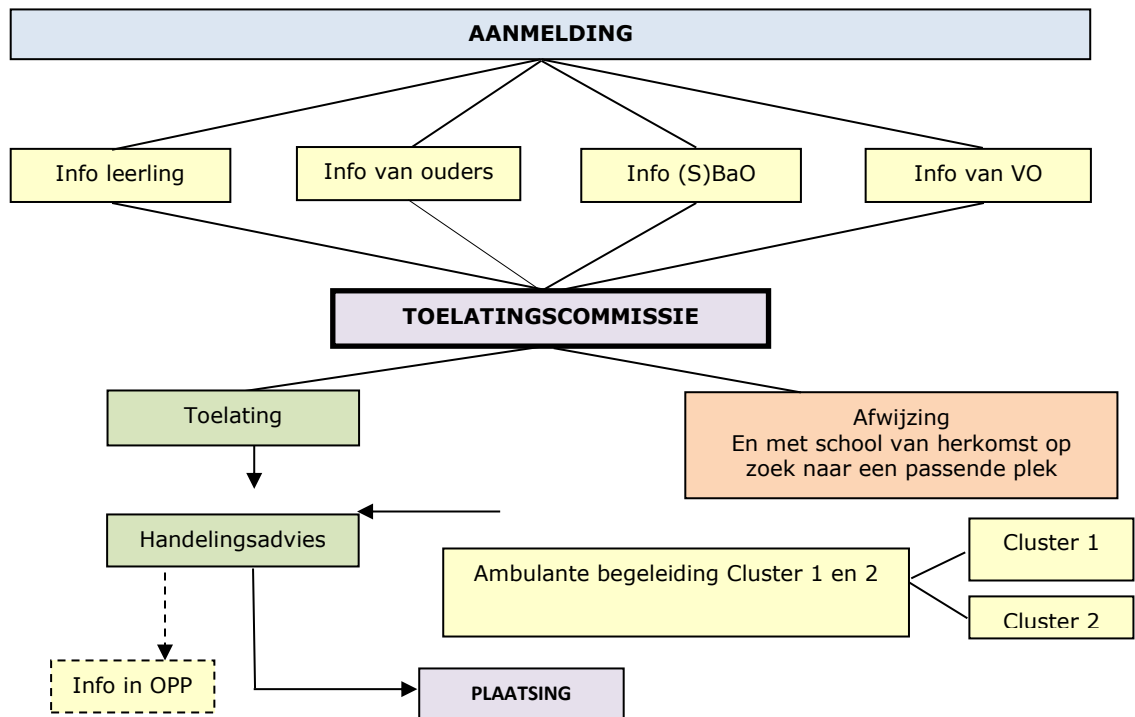
- De hoge deskundigheidsgraad van het team.
- De positieve samenwerking tussen alle interne en externe deskundigen.
- Een goede relatie met het bedrijfsleven.
- Een groot netwerk met veel ondersteuningsmogelijkheden.
- Sterk mentoraat.
- Nazorg.
- De interne entree-opleiding.
- Preventieve maatregelen zoals verzuimspreekuur, pestprotocol, coachingsgesprekken.

Hoofdstuk 5 Aanmelding, toelating en plaatsing

5.1 Inleiding

Focus beschikt over een protocol met betrekking tot de aanmelding en toelating. Dit protocol is samen met het aanmeldingsformulier opgenomen in deel B van dit schoolondersteuningsplan.

5.2 Schematisch overzicht procedure

5.3 Toelatingseisen

De landelijke criteria voor het praktijkonderwijs zijn: een IQ tussen 55 en 75/80 in combinatie met leerachterstanden van drie jaar of meer in twee of meer domeinen, niet zijnde een combinatie van technisch lezen en spelling. De school wijkt alleen van deze criteria af als de toelatingscommissie van Focus van oordeel is dat een leerling op zijn plaats is op deze school. Er kan dan sprake zijn van een toelating op basis van tegenstrijdige criteria.

Als de basisschool het advies praktijkonderwijs heeft gegeven, kunnen ouders hun kind aanmelden bij Focus. Een leerling kan voor een nieuw schooljaar al na 1 oktober van een schooljaar, maar voor 1 mei worden aangemeld. Ouders maken een afspraak maken voor een intakegesprek. Na het intakegesprek besluit Focus de aanmelding wel of niet in behandeling te nemen. Ouders ontvangen een aanmeldformulier. Indien de aanmelding niet in behandeling kan worden genomen, zal de (speciale) basisschool hiervan op de hoogte worden gesteld. De basisschool dient dan de ouders van een nieuw advies te voorzien. Na ontvangst van het aanmeldingsformulier vraagt Focus informatie op bij de school van herkomst.

Indien de aanmelding in behandeling kan worden genomen, zal Focus de relevante onderzoeksgegevens verzamelen en volgt er een 'warme' (persoonlijke) overdracht van de leerling van de school van herkomst naar Focus. De schoolmaatschappelijk werker nodigt ouders en leerling uit voor een gesprek op school. Zodra het leerlingdossier compleet is, wordt de aanmelding besproken door de Commissie van Toelating (CvT) van Focus.

Alle leerlingen hebben een indicatie voor extra ondersteuning op basis van de criteria voor het praktijkonderwijs. Deze ondersteuning wordt vastgelegd in een OPP (ontwikkelperspectiefplan). De CvT onderzoekt na de aanmelding van de leerling de volgende vragen:

- zijn er specifieke technische voorzieningen nodig?
- aan welke specifieke pedagogisch-didactische behoeften moet voldaan worden?
- welke specifieke vaardigheden worden van het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel gevraagd?
- is de leerling in staat onderwijs te volgen in een klas met de op school gangbare groepsgrootte?

Indien de school voldoende antwoord heeft op bovenstaande vragen, zal de commissie een plaatsingsadvies geven. Indien de commissie in het advies concludeert dat de leerling niet plaatsbaar is, zal de commissie terugverwijzen naar de school van herkomst of met behulp van het Samenwerkingsverband op zoek gaan naar een passende plek.

Als de CvT van Focus de leerling toelaatbaar acht dan wordt het dossier via Topdossier voorgelegd aan het samenwerkingsverband. De Deskundigen Commissie Praktijkonderwijs (DC PrO) toetst het dossier op:

Toets 1: Ontvankelijkheid. Dit betekent dat het dossier de benodigde informatie bevat. Als een dossier niet ontvankelijk wordt beoordeeld, stelt de DC-PrO de praktijkschool hierover in kennis met opgave van ontbrekende dossierinformatie. De DC-PrO vat dit samen in een document en deelt dit als bestand vanuit de eigen SWV omgeving, via het TOP dossier van de leerling, met de praktijkschool.

Toets 2: Criteria toelating tot het praktijkonderwijs. Bij ontvankelijkheid van de aanvraag beoordeelt de deskundigencommissie het dossier van de leerling op basis van landelijk vastgestelde criteria en of de leerling in aanmerking komt voor praktijkonderwijs. Een leerling die wat intelligentiequotiënt of leerachterstand betreft voldoet aan de vereisten voor toelaatbaarheid tot het praktijkonderwijs en die wat de overige vereisten betreft voldoet aan de vereisten om aangewezen te zijn op het vmbo, kan toelaatbaar worden verklaard tot praktijkonderwijs, afhankelijk van de door het bevoegd gezag gegeven motivering.

Advies en besluit: De DC-PrO adviseert de CvT van het samenwerkingsverband op basis van het TOP dossier en de criteria. De DC-PrO bestaat uit twee deskundigen: één psycholoog en één deskundige op het terrein van vmbo. Dit advies wordt als bestand toegevoegd aan het TOP dossier van de leerling. De CvT van het samenwerkingsverband wijst de aanvraag voor praktijkonderwijs vervolgens al dan niet toe. De TLV wordt door het secretariaat toegevoegd als bestand in de SWV omgeving en gedeeld met de school, nadat deze is voorzien van de juiste gegevens. Ouders en leerling ontvangen per post een kopie van de TLV. De status van het TOP dossier in de SWV omgeving, wordt handmatig aangepast naar status 'TLV toegekend' Met deze toelaatbaarheidsverklaring kan de leerling definitief worden ingeschreven.

5.4 Signalering ondersteuningsbehoefte

Ondersteuningsbehoeften van leerlingen, die instromen in het praktijkonderwijs, worden op de volgende manieren geïnventariseerd:

- Beoordelen van de informatie in het aanmeldingsformulier.
- Er wordt gebruik gemaakt van een psychologisch onderzoek en didactische gegevens die door de toeleverende school worden aangeleverd.
- Opvragen en screenen van beschikbare informatie bij ouders.
- Persoonlijk contact tussen Focus en de aanleverende school om de aangemelde leerlingen door te spreken.
- Intern overleg met ondersteuningsdeskundigen.
- Observatie van de aangemelde leerling (eventueel).
- Er vindt een gesprek plaats met de schoolmaatschappelijk werker.
- Relevante informatie van de jeugdarts.

Alle leerlingen krijgen op grond van de verkregen informatie een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en een individueel ontwikkelingsplan (IOP). Bij het opstellen van het IOP zijn de leerlingen zelf actief betrokken.

Hoofdstuk 6 Planmatig handelen

6.1 Inleiding handelingsgericht werken (HGW)

Binnen de ondersteuningscyclus staat het zogeheten Handelings Gericht Werken (HGW) centraal. Het doel van handelingsgericht werken is het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en de leerlingbegeleiding. HGW wordt beschouwd als een belangrijke werkwijze om passend onderwijs te realiseren, optimale onderwijsondersteuning te bieden en opbrengstgericht te werken met de leerling en ouders.

Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kindkenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften de betreffende leerling heeft. Het onderwijs wordt daarop aangepast en vastgelegd in het OPP.

HGW gaat uit van zeven principes. Deze worden hieronder kort beschreven inclusief de stand van zaken en ontwikkelactiviteiten op Focus.

1. De werkwijze is doelgericht.

Wat wil de school met deze leerling(en), deze klas of deze ouders bereiken? Het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal-emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen. Ze worden SMART geformuleerd.

Focus werkt met een IOP voor de korte-termijn doelen en een OPP voor doelen in het lopende schooljaar. Elke klas heeft een pedagogisch en een didactisch groepsplan waarin doelen op groepsniveau zijn vastgelegd. Het formuleren van leerdoelen is nog in ontwikkeling.

2. Het gaat om afstemming en wisselwerking

Afstemming en wisselwerking tussen de leerling en zijn omgeving: de groep, de leerkracht, de school en de ouders. Wisselwerking is een belangrijk thema bij HGW. We analyseren deze zodat we de situatie rond om een kind beter begrijpen en een goede oplossing vinden. Dit stimuleert reflectie: welk effect heeft mijn aanpak op deze leerling en hoe kan ik mijn aanpak beter afstemmen op wat deze leerling nodig heeft? De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft.

Focus heeft een HGW-gesprekscyclus ontwikkeld, waaruit duidelijk wordt hoe en wanneer gesprekken worden gevoerd tussen medewerkers, met leerlingen en met ouders. Er is veel contact met ouders door de mentoren en – waar nodig – door trajectbegeleider of ondersteuningscoördinator.

3. Onderwijsbehoeften van de leerling staan centraal.

Bij passend onderwijs krijgt de ene leerling meer of minder leertijd en intensievere instructie of begeleiding dan de andere. Essentieel in het omgaan met verschillen is hoe we naar kinderen kijken. Onderwijsbehoeften spelen hierbij een belangrijke rol: wat heeft een kind nodig om een bepaald doel te bereiken? Om welke vaardigheid gaat het? Welke aanpak heeft het hiervoor nodig?

De onderwijsbehoeften van de leerling staan centraal in de OPP's. Verder realiseert de school een positief, ontwikkelingsgericht pedagogisch klimaat en wordt een specifiek Focus-lesmodel gehanteerd.

Er is een ontwikkeling in gang gezet waarin de school met behulp van didactische groepsplannen in de klas in niveaus gaat werken, waardoor beter kan worden aangesloten op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

4. Mentoren en docenten maken het verschil.
Mentoren en docenten doen ertoe. Zij stemmen hun onderwijs zo veel mogelijk af op de verschillen tussen leerlingen en bevorderen zo de leerprestaties en het welbevinden van hun leerlingen aanzienlijk. Goede docenten zijn effectief voor leerlingen, ongeacht de kenmerken van de leerlingen. Leerlingen gaan vooruit door hun effectieve instructie en feedback en hun pedagogische vaardigheden
In de pedagogische groepsplannen wordt aandacht besteed aan de ondersteuningsbehoefte van de docent. Verder vinden structureel leerlingbesprekingen plaats. In het Intern Ondersteuningsteam wordt niet alleen de leerling besproken, maar maakt ook de docent zijn/haar ondersteuningsbehoeften bespreekbaar.
5. Positieve aspecten zijn van groot belang.
Aandacht voor het positieve beschermt betrokkenen tegen een te negatief beeld van een leerling, klas, ouders, docent, team of van zichzelf. Positieve aspecten bieden perspectief: dat wat goed gaat breiden we verder uit. Daarom zoeken we bij iedere leerling, elke docent, elke klas en bij iedere ouder doelgericht en oplossingsgericht naar datgene wat goed is of goed gaat.
Op Focus wordt in alle plannen, leerlingbesprekingen, groepsbesprekingen en MDO's steeds benoemd wat goed gaat en wat werkt voor de betrokken leerling, docent en/of ouders. Hierbij worden ook het perspectief van de leerling en de ouders meegenomen,
6. Constructieve samenwerking tussen school en ouders.
Een goede communicatie is één van de belangrijkste kenmerken van effectieve ouder- en leerlingbetrokkenheid. Samenwerking tussen onderwijsprofessionals, leerlingen, ouders en deskundigen is noodzakelijk, want het draagt bij tot schoolsucces.
Focus kent een scala aan overlegsituaties binnen de school en met de ouders: zie hiervoor deel B van het schoolondersteuningsplan.
7. De werkwijze van school is systematisch en transparant.
Op school zeggen we wat we doen en we doen wat we zeggen. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, wanneer, hoe, waar en waarom. Deze zijn verwerkt in een onderwijs- en begeleidingsroute.
Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

De zeven uitgangspunten vormen de visie van handelingsgericht werken. Deze uitgangspunten zijn geconcretiseerd in een onderwijs- en ondersteuningsroute, de HGW-cyclus. Deze cyclus ondersteunt docenten bij het omgaan met verschillen in de klas.

6.2 Signalering

In principe komt elke leerling in aanmerking voor de ondersteuning die hij/zij nodig heeft indien de ondersteuningsvraag past binnen het schoolondersteuningsprofiel. De ondersteuningsvraag van de leerling is de basis van het plan.

De ondersteuningsvraag wordt geformuleerd door de school in samenwerking met de leerling en de ouders. De ondersteuningsvraag moet zijn onderbouwd. Na overleg met ouders en leerling beslist de school uiteindelijk over de inzet van de ondersteuning. Ontwikkelingsperspectiefplannen worden op Focus gemaakt voor alle leerlingen.

Nieuwe leerlingen

Als de leerling wordt aangemeld, wordt er door de ouders een aanmeldingsformulier ingevuld. Op het aanmeldingsformulier wordt van ouders verwacht dat ze invullen welke ondersteuning nodig is en welke organisaties er bij hun kind betrokken zijn. Tevens wordt er gevraagd of er medische en/of psychiatrische diagnoses zijn.

Na de aanmelding wordt er door de leden van de toelatingscommissie contact gezocht met de toeleverende basisscholen. Er wordt een warme overdracht gearrangeerd waarbij de

didactische leervorderingen, het niveau van de leerling en de ondersteuningsbehoefte(n) van de toekomstige leerling worden besproken. Er is een intakegesprek met de maatschappelijk werker van Focus waarin wordt gevraagd naar onderwijs- en ondersteuningsbehoeften en begeleiding vanuit hulpverlening. Aan de hand van deze informatie worden de leerlingen besproken in de toelatingscommissie en wordt er een passend onderwijs- en ondersteuningsaanbod gedaan. Bij deze bespreking van de leerlingen wordt de jeugdarts van de GGD tevens uitgenodigd, om mee te denken en zo nodig te adviseren over de gezondheidssituatie, de eventuele beperkingen of extra zorgbehoefte van de leerlingen.

Signalering bij leerlingen die al op school zitten.

Als een leerling opvalt door verschillende zaken als uitval/afwezigheid, onderpresteren of in gedragsmatig opzicht (zowel internaliserend als externaliserend) en de basisondersteuning niet voldoende blijkt te zijn, zal de eerste actie door de mentor worden gedaan. Hij/zij zal bij het docententeam (in de leerlingbespreking) informatie inwinnen, waarna contact met de ouders zal plaatsvinden. Bij deze acties zal de afdelingsleider altijd worden betrokken. Daarnaast is het team JGZ betrokken bij de school (jeugdarts, doktersassistente en jeugdverpleegkundige). Door middel van gerichte screenings hebben ze ook een rol in het signaleren van problemen, de preventie ervan en de ondersteuning van de leerlingen.

6.3 Diagnostisering

Als vastgesteld is dat de leerling een extra ondersteuningsbehoefte heeft, wordt aan de hand van onderzoek vastgesteld welke ondersteuning de leerling nodig heeft.

Vormen van onderzoek, al of niet extern, kunnen zijn:

- Intelligentie-onderzoek
- Onderzoek op sociaal-emotioneel gebied
- Onderzoek op het gebied van een psychiatrische stoornis
- Onderzoek vanuit een medische instelling
- Didactisch onderzoek

6.4 Werken met het ontwikkelingsperspectiefplan en het individueel ontwikkelplan

In het voortgezet onderwijs moeten scholen met ingang van 1 augustus 2014 een zogeheten *ontwikkelingsperspectiefplan* opstellen voor leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs, leerlingen in het praktijkonderwijs en leerlingen die extra ondersteuning krijgen in het reguliere voortgezet onderwijs.

Op Focus wordt gewerkt met een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en een individueel ontwikkelingsplan (IOP). Alle leerlingen in het praktijkonderwijs krijgen na toelating een OPP en een IOP. Om een goede individuele ontwikkeling mogelijk te maken is maatwerk nodig.

Ontwikkelingsperspectiefplan

In het OPP wordt beschreven wat de verwachte uitstroombestemming van de leerling is en wat de onderbouwing van deze verwachting is. Wat dit laatste betreft gaat het om de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed kunnen zijn op het onderwijsleerproces. Het bevoegd gezag van de school stelt het ontwikkelingsperspectiefplan vast nadat hierover op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de ouders heeft plaatsgevonden. Het opstellen van een OPP vraagt om een integrale werkwijze waarin de opsteller de informatie en expertise vanuit alle betrokkenen meeneemt: de leerling zelf, de ouders, de docenten, mentoren en andere schoolinterne deskundigen en de ketenpartners van de school (de externe deskundigen die bij de leerling betrokken zijn).

Het OPP wordt opgesteld vanuit de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling op de langere termijn, met einddoelen die passen bij het perspectief (uitstroom) van de leerling. Het OPP richt zich op de doelen die in de onderwijsinstelling behaald dienen te worden.

Aan de hand van de resultaten van het onderzoek genoemd bij 6.3 wordt het OPP bijgesteld. Er wordt gestart met de aanleiding van het OPP: hierin staat in een korte situatieschets en worden de betrokken instanties benoemd. Ook wordt het uitstroomperspectief beschreven en dit wordt onderbouwd met intelligentie en diagnostische gegevens. Het instroomprofiel van de leerling wordt weergegeven aan de hand van didactische gegevens van de toeleverende school. Hierna wordt er in een samenvattende analyse beschreven wat de perspectieven volgens ouders, leerling en school zijn. Na deze stap wordt de gerichte aanpak beschreven en de resultaten die dit tot nu toe heeft opgeleverd. Ook de bevorderende en belemmerende factoren om het uitstroomniveau te behalen worden beschreven.

De domeinen, die beschreven worden zijn:

- Cognitieve en didactische ontwikkeling en competentie
- Motivatie, taak- en leergedrag ontwikkeling en competentie
- Sociaal-emotionele ontwikkeling en competentie (houding en gedrag in relatie tot zichzelf en anderen)
- Spraak en communicatieve ontwikkeling en competentie
- Motorische, zintuiglijke en lichamelijke ontwikkeling en competentie
- Zelfredzaamheid ontwikkeling en competentie
- Deelname aan het onderwijs
- Opvoedingssituatie thuis
- Sociaal netwerk

In deel twee, het handelingsdeel, wordt de ondersteuning en begeleiding voor deze domeinen concreet gemaakt. Voor relevante domeinen wordt de onderwijsbehoefte vastgesteld aan de hand van de vraag: 'Wat heeft de leerling nodig?' Hieraan wordt een doel (of meerdere doelen) gekoppeld en dit wordt SMART³ beschreven: een gerichte aanpak en ondersteuning tot het gewenste, vooraf vastgelegde doel/resultaat is bereikt. Ook de inzet en frequentie van de ondersteuningsgesprekken worden vastgelegd. Dit alles wordt door mentor met ouders en leerling opgesteld, besproken en ondertekend.

Voor brugklasleerlingen geldt dat bij de start van het schooljaar een voorlopig ontwikkelingsperspectief is geformuleerd. Binnen zes weken wordt dit perspectief besproken met ouders en definitief vastgelegd. Jaarlijks evalueert de school dit ontwikkelingsperspectief met leerling en ouders. REC-2 leerlingen krijgen een arrangement, handelingsadviezen worden opgenomen in het OPP. Het OPP en IOP worden door de ouders ondertekend.

De school betreft ouders bij het schoolse leren en ontwikkelen. Indien geen overeenstemming wordt bereikt bij het vaststellen of bijstellen van het handelingsdeel van het OPP kunnen ouders zich wenden tot de 'Geschillencommissie Passend Onderwijs' (v/h de 'Geschillencommissie OPP').

Individueel ontwikkelingsplan

Focus hanteert naast het OPP het zogeheten 'individueel ontwikkelingsplan' (IOP). Dit is een plan dat voor en door elke leerling bij binnenkomst wordt opgesteld en daarna frequent wordt aangepast. De basis voor het IOP wordt gevormd door het OPP. In het IOP worden de leer- en ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling gekoppeld aan het schoolprogramma. Het IOP wordt zo de kern van de aanpak van de individuele ontwikkeling en begeleiding van de leerling. Het IOP wordt nadrukkelijk in interactie met de leerling samengesteld. In de individuele coachgesprekken tussen docent en leerling (waarbij ook ouders betrokken worden) staat altijd de vraag centraal: wat wil je leren en doen op Focus? Een schooljaar kent vier onderwijsperiodes. Binnen elke periode vinden coachgesprekken plaats tussen leerling en mentor. Aan het eind van de tweede en vierde periode vindt een IOP-gesprek plaats. Deelnemers aan dit gesprek zijn leerling, ouders en mentor. Tijdens het IOP-gesprek wordt de afgelopen periode geëvalueerd met behulp van de bewijzen uit de

³ SMART = Specifiek Meetbaar Acceptabel Realistisch Tijdgebonden

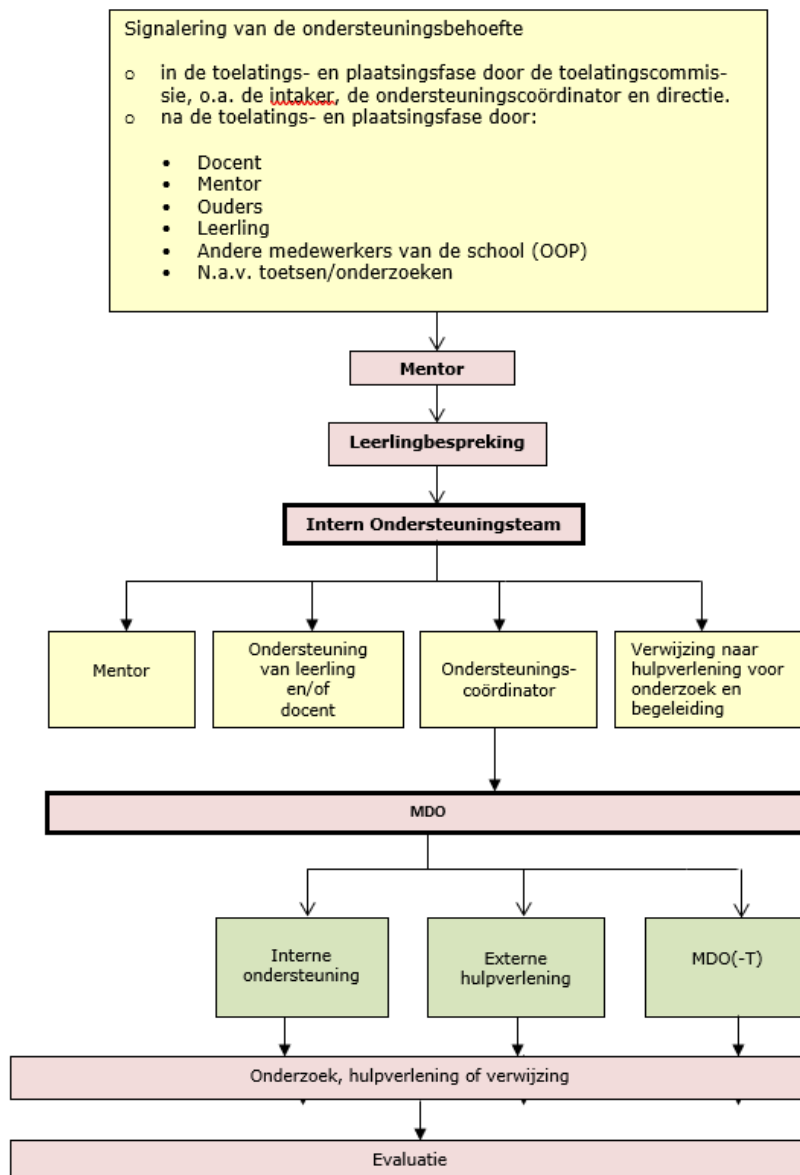
portfoliomap van de leerling. Voor de voorliggende periode worden nieuwe doelen afgesproken, passend bij het perspectief van de leerling. Het OPP en IOP worden door de ouders ondertekend.

Hoofdstuk 7 Ondersteuningsstructuur Focus

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de ondersteuningsstructuur op Focus eruit ziet. U leest terug welke ondersteuning geboden wordt, welke functionarissen betrokken zijn en hoe de ondersteuning georganiseerd is. In de ondersteuning wordt onderscheid gemaakt eerstelijns-ondersteuning, tweedelijns-ondersteuning en derdelijns-ondersteuning. In de volgende paragrafen wordt per onderdeel een toelichting gegeven op deze niveaus van ondersteuning.

7.1 De ondersteuningsstructuur van Focus in schema

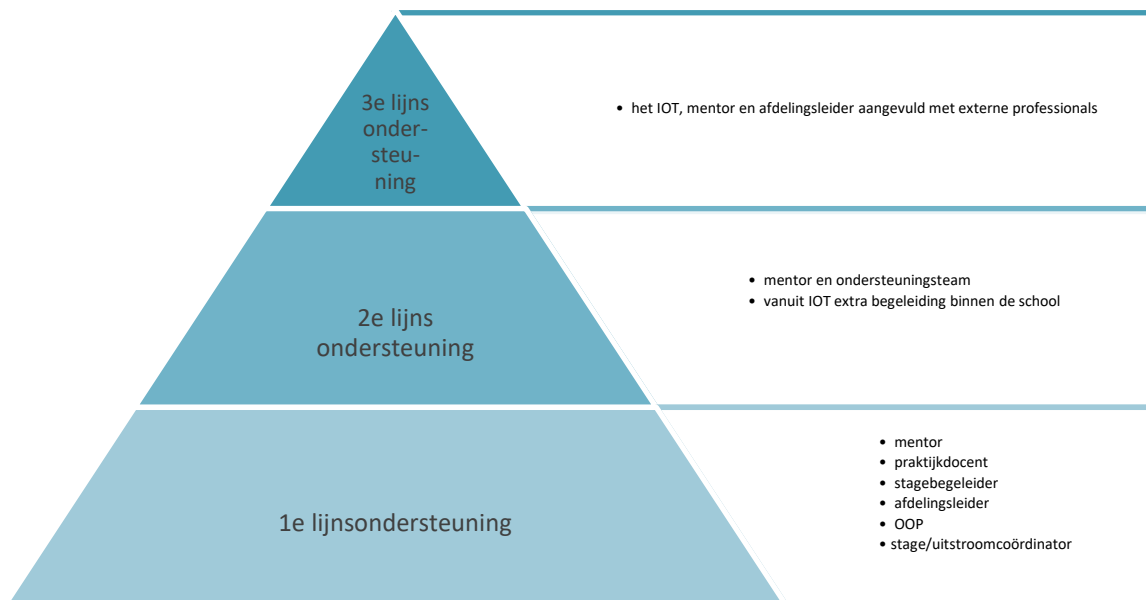
De ondersteuningsstructuur van Focus kan als volgt in beeld worden gebracht:

7.2 Niveaus van ondersteuning

7.2.1 Niveaus van ondersteuning in schema

De school onderscheidt binnen de basisondersteuning de zogenaamde eerste-, tweede- en derdelijns ondersteuning. Uitgangspunt is dat de leerling zoveel mogelijk wordt opgevangen in de eigen groep door de eigen docent, mentor en afdelingsleider: de eerstelijns ondersteuning. Indien deze ondersteuning niet voldoende is, worden de *interne* deskundigen ingeschakeld: het interne ondersteuningsteam (IOT). Dit is de tweedelijns ondersteuning. Indien het intern ondersteuningsteam vermoedt de ondersteuning niet (geheel) zelf te kunnen bieden, wordt er een MDO georganiseerd. Dit is een multidisciplinair overleg waarin *externe deskundigen* participeren. Dit is de derdelijns ondersteuning. In schema ziet dat er als volgt uit:

7.2.2 Toelichting niveaus van ondersteuning

Eerstelijns ondersteuning

Rollen:

- De mentor: In de eerstelijns ondersteuning functioneert de mentor als eerstverantwoordelijke voor een groep van maximaal 16 leerlingen. De mentoren proberen zoveel mogelijk de problemen met leerlingen zelf op te lossen. De mentor is de spil in de eerstelijns ondersteuning. Hij/zij is het vaste aanspreekpunt voor de leerling, ouders en collega's. De mentor volgt de leervorderingen bij alle vakken, overlegt zo nodig met de docenten, bewaakt de sfeer in de klas en staat open voor persoonlijke problemen van de leerling. De mentor stelt het pedagogisch groepsplan en de didactische groepsplannen voor Nederlands en rekenen op.
- Het docententeam: het docententeam verzorgt naast de mentor de lessen aan de leerling. De docent heeft een primaire signaleringsfunctie betreffende de (extra) ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Afstemming over de ondersteuningsbehoeften vindt plaats tijdens de leerlingbespreking of tussen de mentor en docent.

- Onderwijs ondersteunend personeel (OOP): signaleert eventuele problemen in de dagelijkse omgang met leerlingen.

Om te voorkomen dat de mentor vastloopt in de begeleiding kan hij terugvallen op de leerlingbespreking. Samen met het team en de afdelingsleider maakt hij, indien nodig, een handelingsgerichte afspraak die door het hele team gedragen wordt. Door regelmatig leerlingbesprekingen (drie keer per jaar) te organiseren groeit de deskundigheid binnen het team. Het bespreken van leerlingen gebeurt volgens een vast protocol. Bij acute problemen bespreekt de mentor deze direct met de afdelingsleider en/of de ondersteuningscoördinator.

Een begeleidingssituatie kan de deskundigheid van het team overstijgen. Er kunnen zich situaties aandienen waarin acuut ingrijpen of nadere consultatie gewenst is. In dit soort situaties beslist het team dat de tweede- of derdelijns ondersteuning ingeschakeld wordt. De mentor brengt de leerling in in het IOT (met goedkeuring van ouders en bij >16 jaar de jongere zelf).

Tweedelijns ondersteuning

Indien meer intensieve begeleiding van een leerling noodzakelijk blijkt, komt het interne ondersteuningsteam in actie. Het interne ondersteuningsteam krijgt te maken met problemen die naar aard en zwaarte te complex zijn om door de eerstelijns functionarissen opgelost te worden. De binnen de school actieve deskundigen zullen onder leiding van de ondersteuningscoördinator in de tweedelijns ondersteuning de te bieden ondersteuning zodanig vorm en inhoud geven, dat deze tegemoet komt aan de specifieke ondersteuningsvraag en -behoefte van de individuele leerling.

Rollen:

- Ondersteuningscoördinator: coördineert de ondersteuning, maar verleent zelf geen directe hulp. Houdt bij welke ondersteuning voor wie nodig is en bewaakt de voortgang van trajecten. De ondersteuningscoördinator is de spin in het web. Zij is aanspreekpunt voor interne en externe deskundigen, brengt externe partijen binnen de school en onderhoudt de communicatie.
- Orthopedagoog/schoolpsycholoog: deze is vanuit de SOVON beschikbaar. De taak van de orthopedagoog/schoolpsycholoog is ondersteuning te bieden aan leerlingen op orthopedagogisch gebied. De orthopedagoog is bevoegd om onderzoek te doen en betreffende problematiek of ontwikkelingsafwijking vast te stellen. De schoolpsycholoog kan ook gevraagd worden mee te denken tijdens een IOT.
- Trajectbegeleider: de trajectbegeleider biedt ondersteuning op maat aan leerlingen die door gedragsproblemen, ontwikkelingsstoornis of anderszins opvallend gedrag niet tot goede leerprestaties komen en/of de lessen voor andere leerlingen verstoren en aan leerlingen met specifieke leerproblemen, problemen met zelfredzaamheid en communicatie. Tevens biedt hij de docenten ondersteuning met betrekking tot aanpak van leerlingen.
- Maatschappelijk werker: de schoolmaatschappelijk werker is belast met het verlenen van psychosociale hulp aan leerlingen van de school.
- Verzuimcoördinator: de verzuimcoördinator (dit is een taak van de ondersteuningscoördinator) is belast met de beoordeling rechtmatigheid van verzuim, het ondernemen van actie bij ongeoorloofd verzuim of te laat komen en de registratie van verzuim. De verzuimcoördinator speelt een centrale rol bij het afhandelen van verzuim en de communicatie naar mentoren, afdelingsleiders en leerplichtambtenaren.
- Interne vertrouwenspersoon: deze geeft informatie en advies op het terrein van machtsmisbruik (zoals seksuele intimidatie, pesten, discriminatie, agressie en geweld) en zal proberen samen met betrokkenen (personeel, leerlingen, anders) een oplossing te zoeken als er een klacht is of als er sprake is van machtsmisbruik. Hij/zij legt het eerste contact en voert de eerste verkennende gesprekken. Eventueel verwijst hij/zij naar de externe vertrouwenspersoon.

- **Afdelingsleider:** de afdelingsleider verleent zelf geen ondersteuning op leerlingniveau, maar zorgt mede voor inkadering van het probleem en het bepalen van de ondersteuning die daarbij hoort. Waar de mentor de spil is in leerlingondersteuning is de afdelingsleider spil in docentenzorg. De afdelingsleider is medeverantwoordelijk voor de professionalisering van het docententeam.

Derdelijns ondersteuning

Op schoolniveau functioneert daarnaast het Extern Ondersteuningsteam (EOT), waarin ook externe deskundige participeren. Soms levert de extra ondersteuning binnen de eigen schoolsetting niet het gewenste resultaat op of zijn er nog vragen. Naar aanleiding van de leerlingbespreking in het IOT kan dan besloten worden om nader advies in te winnen, verder onderzoek te doen of te verwijzen naar externe hulpverlening.

Hierbij kan in overleg met ouders en leerling een bovenschoolse instantie binnen of buiten het samenwerkingsverband worden ingeschakeld. Dit gebeurt in een multidisciplinair overleg (MDO). Soms wordt er ook direct afgestemd met externe hulpverlening. Meestal is hier sprake van wanneer de hulpverlening al betrokken is bij de leerling.

Op schoolniveau wordt regelmatig samengewerkt met de aan school verbonden J&G-coach VO, de jeugdarts en de leerplichtambtenaar.

De ondersteuningscoördinator is het aanspreekpunt voor externe ondersteuners. Zij vertegenwoordigt de school.

Het samenwerkingsverband vo/vso kent ook specifieke voorzieningen voor leerlingen die extra ondersteuning en/of zorg buiten de eigen school behoeven. Deze doelgroepen vragen doorgaans ook een vorm van jeugdzorg.

Rollen:

- **Jeugd- en Gezinscoach VO:** concentreert zich vooral op situaties waarin sprake is van psychosociale problematiek bij de leerling of het gezin. De uitwerking van deze rol wordt in de volgende paragraaf beschreven.
- **Het JGZ-team:** verzorgt voor alle schoolgaande kinderen de jeugdgezondheidszorg. De jeugdarts wordt door de ondersteuningscoördinator benaderd indien er sprake is van veel verzuim door ziekmeldingen.
- **Leerplichtambtenaar:** houdt toezicht op de naleving van de Leerplichtwet, controleert of ouders en jongeren de leerplicht naleven, geeft voorlichting aan jongeren over waarom het belangrijk is om naar school te gaan en geeft voorlichting over wat de gevolgen zijn als leerlingen en ouders de Leerplichtwet overtreden. Ook zoekt de leerplichtambtenaar samen met de school en ouders naar een oplossing bij problemen met schoolbezoek. Hij/zij kan een proces-verbaal opmaken als een leerling spijbelt of niet ingeschreven staat op een school. De leerplichtambtenaar houdt één keer per periode verzuimsprekeuur op school. Doel van dit spreekuur is om in een vroeg stadium verzuim aan te pakken, zodat zorgwekkend verzuim en schooluitval voorkomen kunnen worden.
- **Ambulant begeleider:** ambulante begeleiding wordt verzorgd door een medewerker van een speciale school of van een ambulante dienst van het REC 1 of 2 (Regionaal Expertise Centrum). Ambulante begeleiding biedt de school, de leerkracht(en) en (direct en/of indirect) de leerling deskundige hulp en ondersteuning.
- **Externe vertrouwenspersoon (Sovon):** heeft vooral een taak in de opvang en hulpverlening. De externe vertrouwenspersoon begeleidt en ondersteunt ouders en leerlingen van school bij de behandeling van klachten waarbij er sprake is van machtsmisbruik en heeft tevens een informatieve functie voor medewerkers van de school. De externe vertrouwenspersoon is er alleen voor klachten van ouders/leerlingen tegen medewerkers van een school en bij klachten die ontstaan tussen leerlingen onderling.
- **Wijkagent:** is op afroep beschikbaar. De wijkagent ondersteunt bij het realiseren van een veilige schoolomgeving en bij zaken die op zijn/haar terrein liggen.

De ondersteuningscoördinator is het aanspreekpunt voor externe ketenpartners. Zij vertegenwoordigt de school in het samenwerkingsverband.

7.2.1 Jeugd en gezinscoach VO

Aan elke school voor Voortgezet (Speciaal) Onderwijs in de regio Alkmaar is een jeugd- en gezinscoach Voortgezet Onderwijs (J&G-coach VO) verbonden. Zij zijn wekelijks op school te vinden. De coaches zijn er om leerlingen, hun ouders en de school te ondersteunen en samen met de betrokkenen te bespreken welke problemen er spelen en wat hieraan te doen is. De inzet van de J&G-coach VO verloopt meestal via de ondersteuningscoördinator van de school. De coach gaat samen met ouders en hun zoon/dochter de hulpvraag in kaart brengen en biedt advies en/of een kortdurende vorm van ondersteuning aan. Dit kan bestaan uit een aantal gesprekken met de jongere op school. De contacten kunnen ook met jongere en ouders thuis plaatsvinden. Wanneer er intensievere en specialistische jeugdhulp nodig is, kan de J&G-coach VO ouders en jongere verwijzen naar een passend hulpaanbod. De J&G-coach VO kan voor deze hulp een beschikking aanvragen bij de gemeente waar de jongere en ouders wonen. De jeugd- en de gezinscoaches, die verbonden zijn aan het voortgezet onderwijs, hebben veel ervaring in het begeleiden van jongeren en hun ouders. Ze kennen de scholen goed en weten waar jongeren tegenaan kunnen lopen op school. De jeugd- en gezinscoaches VO vormen met elkaar een team, dat onderdeel uitmaakt van Stichting Groeimee.

Samenwerking

De J&G-coach VO werkt in eerste instantie samen met de school. Maar ook met de huisarts, GGD, het samenwerkingsverband en organisaties voor jeugdhulp. De J&G-coach VO streeft er op deze manier naar om de ondersteuning voor een jongere zo goed mogelijk in te zetten. Dit gebeurt alleen na overleg en met toestemming van ouders en jongere.

Privacy

Jongeren en ouders hebben recht op privacy. Iedere hulpvraag wordt vertrouwelijk behandeld met in achtname van de spelregels op het gebied van privacybescherming en informatiedeling (conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming). Zonder toestemming van ouders en de jongere mag een jeugd- en gezinscoach geen informatie met derden bespreken. Alleen in situaties waarbij de inschatting wordt gemaakt dat een jongere gevaar loopt mag hiervan worden afgeweken.

Verwijsindex

Jongeren hebben in hun leven met professionals te maken. Denk aan de docenten op school, de huisarts of een jongerenwerker. Niet altijd kennen zij elkaar. De verwijsindex zorgt ervoor dat deze professionals elkaar kunnen vinden indien nodig. Ze kunnen dan, met toestemming van ouders en jongeren (> 16 jaar) met elkaar overleggen en werken zo niet langs elkaar heen. Jongeren die aangemeld worden bij de jeugd- en gezinscoach VO, worden in de verwijsindex opgenomen om de samenwerking tussen alle betrokkenen te verbeteren.

Voor meer informatie over stichting Groeimee verwijzen wij u naar de website:

<https://stichtinggroeimee.com/>.

7.3 Interne expertise in het kader van de ondersteuning

Professionaliteit/professionalisering interne ondersteuners

Alle ondersteuners binnen de school zijn bekwaam en (des)kundig in de hun toegewezen taken en daar waar nodig hebben zij een speciale training/scholing gevolgd. In het kader van de wet BIO ontwikkelt de school beleid zodat interne ondersteuners niet alleen bekwaam zijn, maar ook bekwaam blijven. Het beleid is erop gericht het geheel van kennis, inzicht, vaardigheden, motivatie, persoonlijke eigenschappen en het gedragsrepertoire te optimaliseren om op deze wijze de onderwijskundige, pedagogische en ondersteunende opdracht te kunnen realiseren.

Relaties

Onder functionele externe contacten vallen collegascholen, instellingen en voorzieningen. Deze contacten zijn onder andere gericht op het adequaat inzetten van betrokken deskun-

digheid ten behoeve van de leerling of het doorverwijzen van de leerling naar een collegaschool of hulpverlener die in staat is een onderwijsaanbod of hulp te verlenen, waartoe een school zelf niet in staat is.

Naast de samenwerking met instanties, genoemd als lid van het extern ondersteuningsteam wordt meer incidenteel ook samengewerkt met onderstaande instellingen en organisaties:

<ul style="list-style-type: none"> • Basisscholen in de regio • MEE • CJG-coach • Gemeente Heerhugowaard • Veilig thuis • Playing for succes • Z11 	<ul style="list-style-type: none"> • (Speciaal) Voortgezet Onderwijs in de regio • Reclassering (justitie) • GGZ-instellingen • Halte Werk • Politie
---	---

Voor een nadere beschrijving van de taken, werkzaamheden en bevoegdheden van genoemde relaties wordt verwezen naar de websites van deze instellingen.

7.4 Ondersteuningsoverleg

De school kent in het kader van de ondersteuning de volgende overlegsituaties:

- Leerlingbespreking
- Intern ondersteuningsteam (IOT)
- Extern Ondersteuningsteam (EOT)
- MDO (Multidisciplinair overleg)
- MDO-T (Toewijzing)

In bijlage 4 zijn de karakteristieken van deze overlegsituaties weergegeven, hieronder wordt de werkwijze van de binnen de school functionerende ondersteuningsteams nader toegelicht.

7.4.1 Leerlingbespreking

Bij de leerlingbespreking zijn alle collega's, die werken met het leerjaar dat die dag besproken wordt, aanwezig. De leerlingbespreking vindt drie keer per jaar plaats. Daarbinnen vindt in de onderbouw twee keer per jaar een evaluatie van het pedagogisch groepsplan plaats. In de bovenbouw is de leerlingbespreking met name gericht op de uitstroom daarvoor zijn twee van de drie besprekingen doorstroombesprekingen.

Indien nodig worden leerlingen tussentijds besproken tijdens een teamoverleg.

7.4.2 Intern ondersteuningsteam (IOT)

Het interne ondersteuningsteam bestaat uit:

- Ondersteuningscoördinator
- Maatschappelijk werker
- Trajectbegeleider
- Afdelingsleider
- De mentor van de leerling die besproken wordt

Het interne ondersteuningsteam komt wekelijks bij elkaar om leerlingen te bespreken die aangedragen worden vanuit het team. De mentoren zorgen ervoor dat deze leerlingen schriftelijk aangemeld worden bij de ondersteuningscoördinator. Ook brengen zij ouders op de hoogte en vragen ze hun inbreng. Na afloop brengt de mentor de ouders op de hoogte van wat er besproken is. Als een leerling vastloopt bij zijn of haar stage of in geval van route dagbesteding wordt de stage/uitstroomcoördinator uitgenodigd bij het IOT.

Inbreng van een leerling in het IOT

Inbrengen voor het IOT kan als volgt:

Profijt → Zorg → Ondersteuningsteam → Nieuw.

Onderstaande vragen worden van te voren door de mentor ingevuld:

- Formuleer in een paar zinnen de probleembeschrijving. Wat is jouw vraag aan het IOT?
- Wat werkt goed en wat gaat goed bij deze leerling?
- Wat is er al gedaan met deze leerling?
- Wat vindt de leerling?
- Wat vinden de ouder(s)/verzorger(s)?
- Waar heb je zelf ondersteuning bij nodig?

Verslaglegging IOT

Interne verslaglegging vindt plaats voor de leden van het IOT en de directie. Concrete leerlingzaken worden vermeld in Profijt.

7.4.3 Extern ondersteuningsteam

Het extern ondersteuningsteam (EOT) is een vast onderdeel van de ondersteuningsstructuur van een school voor voortgezet onderwijs. Het EOT kan worden opgevat als een periodiek multidisciplinair afstemmingsoverleg ten behoeve van leerlingondersteuning en hulpverlening/zorg, waarin naast vertegenwoordigers van de school ook functionarissen van externe voorzieningen en instellingen participeren.

Het EOT komt in ieder geval aan de start van elk schooljaar bij elkaar om de ontwikkelagenda te evalueren en input te geven voor het jaarplan. Het bestaat uit de volgende interne en externe deskundigen:

- Directeur
- Afdelingsleiders
- Ondersteuningscoördinator (voorzitter)
- Trajectbegeleider
- J&G-coach VO
- Mentoren/docenten
- Orthopedagoog/schoolpsycholoog (van Sovon op afroep)
- Leerplichtambtenaar
- Jeugdarts
- Consulents Passend Onderwijs

7.4.4 Multidisciplinair overleg (MDO)

Er wordt gekozen voor een MDO als de leerling vastloopt in zijn schoolontwikkeling. Het multidisciplinair overleg is een versterking van het educatief partnerschap met ouders en andere belangrijke betrokkenen rondom de leerling zoals leerplicht, jeugdarts, hulpverlening, J&G-coach VO, maatschappelijk werk, reclassering en familieleden.

Het overleg heeft als doel om de hulpvraag en het ondersteuningsaanbod rond de ontwikkeling van de leerling zo integraal mogelijk te benaderen en samenwerking te bevorderen. Ook de leerling wordt zoveel mogelijk betrokken bij dit overleg. Vanuit diverse perspectieven kunnen de betrokken partijen en ouders samen met de jongere zijn mogelijkheden, kwaliteiten en kansen ontdekken en behoeftes formuleren. Daarnaast richt het formuleren van de behoeftes vanuit dit overleg zich ook op de ondersteuningsbehoeften van de school en de ouders: wat hebben zij nodig om het kind goed te begrijpen en te ondersteunen? Relevante ondersteuningsbehoeften en doelen worden verwerkt in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) van de leerling. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een MDO en een MDO-T. De verschillen betreffen het voorzitterschap, de doelstelling en de verslaglegging. Hieronder volgt uitleg.

Kenmerken van een MDO

1. Er zijn zorgen die de basisondersteuning overstijgen.
2. De ondersteuningscoördinator organiseert een MDO en nodigt ouders, leerling en belangrijke betrokkenen uit.
3. Indien gewenst kan een consulent passend onderwijs als adviseur of onafhankelijke procesbegeleider worden uitgenodigd.
4. Een leerling kan afhankelijk van de situatie ook aan het begin of einde van het overleg aansluiten.
5. De ondersteuningscoördinator is voorzitter en stelt de agenda op.
6. Bij de opening worden doel en duur (tijd) van het overleg vastgesteld.
7. De voorzitter zorgt ervoor dat alle betrokkenen even veel spreektijd krijgen en bewaakt de tijd.
8. Aan elke betrokkene worden dezelfde vragen voorgelegd. Bij onduidelijkheden wordt er doorgevraagd.
9. De conclusie vanuit het MDO wordt in onderwijs -en ondersteuningsbehoeften beschreven.
10. Afspraken en voorgestelde interventies worden genoteerd in Profijt en verbonden aan een tijdpad. Het verslag wordt (met toestemming van leerling en/of ouders) gemaïld naar de aanwezigen.
11. Is de gestelde tijd van een MDO niet toereikend, dan wordt er een vervolgspraak gemaakt.

7.4.5 MDO-T(oewijzing)

Er wordt gekozen voor het organiseren van een MDO-T als wordt verwacht dat de betrokken leerling niet voldoende ondersteuning kan krijgen binnen de basisondersteuning van de school, maar aangewezen zal zijn op de extra ondersteuning. MDO-T wordt alleen ingezet voor verwijzing naar het speciaal onderwijs. Een MDO-T wordt georganiseerd rondom en met de leerling. In overleg met ouders en leerling wordt bepaald of aanwezigheid van de leerling gedurende het gehele MDO wenselijk is. Een leerling kan ook aan het begin of het einde van het overleg aansluiten. De ondersteuningscoördinator is de voorzitter van het MDO-T.

Hoofdstuk 8 Extra ondersteuning binnen de school

8.1 Inleiding

Het samenwerkingsverband geeft scholen ook de beschikking over ondersteuningsmiddelen waarmee zij naast de basisondersteuning voor leerlingen *extra* ondersteuning op maat kan inzetten. De school investeert overigens ook zelf in deze specifieke extra ondersteuning. De scholen kunnen de extra middelen gebruiken om de basisondersteuning verder te verbreden met expertise vanuit de school zelf of met expertise van buitenaf.

8.2 Arrangement

Focus kent in het kader van de extra ondersteuning de zogeheten trajectbegeleiding, gericht op pedagogische ondersteuning. Hieronder een korte beschrijving van dit arrangement.

Trajectvoorziening	Ondersteuning
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen die door ernstige gedragsproblemen, ontwikkelingsstoornis of anderszins opvallend gedrag niet tot goede leerprestaties komen en/of de lessen voor andere leerlingen ernstig verstoren. • Leerlingen met problemen met zelfredzaamheid en communicatie.
Capaciteit	<ul style="list-style-type: none"> • Gezien de beperkte capaciteit van deze voorziening wordt zorgvuldig gekeken welke leerlingen er gebruik van kunnen maken. De mentor meldt een leerling aan bij het IOT. De leerling wordt besproken in het IOT en eventueel toegelaten tot de trajectgroep.
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning op maat bieden met behulp van een begeleidingsplan (verwerkt in het OPP), opgesteld in overleg met leerling, mentoren en ouders. Ondersteuning is voor een vastgestelde periode en met name gericht op het kunnen functioneren in de klassensituatie. Na zes tot acht weken vindt er een evaluatie plaats. • Zeer intensieve begeleiding (ZIB) voor een kortdurende periode die vooral in de lessituatie plaatsvindt. Na drie tot vier weken vindt er een evaluatie plaats. • Bieden van gestructureerde extra aandacht bij het reguleren van gedrag, werken aan schoolse vaardigheden en ondersteuning bij planning/organisatie van het schoolwerk. • Een rustpunt op een schooldag voor leerlingen die moeite hebben met drukte of rust (veiligheid) nodig hebben. • Mogelijkheid voor CICO- dagelijkse check in/check out. • Bieden time-out gelegenheid aan trajectleerlingen. • Minder schooluitval realiseren. • Docenten ondersteunen bij hun ondersteuningsvraag voor deze leerlingen. • Ouders en eventueel externe betrokken partijen intensief betrekken bij het traject zodat de leerling weer met goed gevolg alle reguliere lessen kan volgen.
Beschikbare materialen	<ul style="list-style-type: none"> • Alle leerlingen die gebruik maken van de trajectvoorziening krijgen een begeleidingsplan dat verwerkt wordt in het OPP. • Per leerling wordt bepaald welke middelen er nodig zijn. Bijvoorbeeld tangel, wiebelkussen, geluidsichte koptelefoon.
Ruimtelijke omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Er is vijf dagen per week een aparte ruimte beschikbaar voor de trajectvoorziening. • De ondersteuning vindt eveneens plaats in lessituaties.
Deskundigheid	<ul style="list-style-type: none"> • Trajectbegeleider
Samenwerking met externe instanties	<ul style="list-style-type: none"> • Zie externe contacten.

8.3 Inzet schoolpsycholoog

De schoolpsycholoog van SOVON kan gevraagd worden mee te denken in het IOT. De schoolpsycholoog is expert in het 'begrijpen' in de HGW-cyclus en heeft inzicht en vaardigheden in integratieve beeld van de leerling.

Loopt een leerling vast, dan gaat de schoolpsycholoog na hoe dat komt. Er wordt, zo nodig, een psychodiagnostisch onderzoek uitgevoerd om uit te zoeken welke ondersteuning en begeleiding een leerling nodig heeft om te groeien in zijn/haar ontwikkeling. Dit wordt altijd besloten in het IOT. Daarnaast kan de schoolpsycholoog ingezet worden in specialistische begeleiding van leerlingen. De schoolpsycholoog kan ook collega's ondersteunen in zijn of haar onderwijsbehoeften. Ook denkt de schoolpsycholoog mee of een speciale vorm van onderwijs of externe hulpverlening op zijn plaats is.

8.4 Inzet maatschappelijk werk

Schoolmaatschappelijk werk is een laagdrempelige voorziening, aanwezig op school, die erop gericht is om problemen vroegtijdig te signaleren en aan te pakken. De maatschappelijk werker vervult een brugfunctie tussen kind, ouders, school en (jeugd-)zorginstellingen en richt zich op het kind bij wie de ontwikkeling stagneert.

De begeleiding richt zich op degenen die invloed hebben op die situatie. Enerzijds zijn dit de ouders en verzorgers, anderzijds zijn dat bijvoorbeeld leerkrachten en de (jeugd)hulpverlening. Concreet betekent dit dat de schoolmaatschappelijk werker signaleert, begeleidt, coördineert en toeleidt.

8.5 Aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld

De aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld draagt zorg voor de implementatie, het hanteren en borgen van de meldcode, zodat huiselijk geweld en kindermishandeling eerder worden gesignaleerd, hulp geboden wordt en het geweld eerder stopt. Dit omvat:

- De collega's binnen de organisatie instrueren over de meldcode, adviseren en begeleiden bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling en de daarbij te nemen stappen.
- Het adviseren en begeleiden van de directie en beleidsverantwoordelijke van de organisatie in de kennis van de meldcode en de implementatie hiervan.

8.6 Antipestcoördinator

De anti-pestcoördinator coördineert een systematische en samenhangende aanpak van pestgedrag en houdt contact met betrokkenen totdat het pesten is gestopt.

- Bewaakt dat het stappenplan wordt nageleefd en jaarlijks wordt geüpdatet;
- Houdt overzicht over alle pestvoorvallen die geregistreerd worden;
- Ondersteunt waar nodig mentoren en afdelingsleiders tijdens de verschillende fasen in het proces;
- Zorgt ervoor op de hoogte te blijven van de actualiteiten;
- Zorgt samen met de afdelingsleiders voor voorlichting en scholing;
- Vraagt regelmatig aandacht voor de problematiek aan het team, de leerlingen en de ouders.

8.7 Veiligheidscoördinator

Scholen zijn verplicht om een sociaal veiligheidsbeleid te voeren. Ze hebben de vrijheid dit te doen op een manier die bij hen past, mits ze kunnen aantonen dat de door hen gekozen aanpak effect sorteert.

De volgende taken worden bij de veiligheidscoördinator belegd: coördineren van het beleid ten aanzien van pesten en fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten; de ervaren sociale veiligheid van leerlingen te monitoren, zodanig dat het een actueel en representatief beeld geeft. Hieronder valt ook het welbevinden van leerlingen. Scholen moeten hiervoor een 'gestandaardiseerd instrument' gebruiken, dat voldoet aan de wettelijke eisen.

8.8 Stage/uitstroomcoördinator

Participeren in het ECA en Jongeren Overleg Team (JOT)

Het ECA is het Expertise Centrum Arbeid. Het is een professioneel netwerk ontstaan door samenwerking binnen de scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs binnen het samenwerkingsverband Noord-Kennemerland. Zij zijn gaan samenwerken om de leerlingen beter naar hun vervolgstap te kunnen begeleiden.

In de regio Noord Kennemerland bestaan diverse projecten voor de toeleiding naar arbeid. Het ECA neemt deel aan deze projecten door leerlingen in te laten stromen en mee te denken over de uitvoering van het project. Ook worden er nieuwe projecten opgezet, waarin het ECA een rol speelt.

Voor die leerlingen bij wie een ondersteunings- of zorgvraag voorliggend is, kan een tussenstap naar een andere richting noodzakelijk zijn.

De ontwikkeling van leerlingen staat centraal bij alles wat de school doet.

Alle schoolverlaters worden aangemeld bij het RMC door middel van een overzichtslijst, die gedurende meerdere jaren up-to-date wordt gehouden. Het overleg vindt tien keer per jaar plaats tijdens de ECA-vergaderingen.

Oud-leerlingen, die uit een traject zijn gevallen of waar een nieuw traject (vooral werk) voor moet worden gevonden, worden besproken.

In dit overleg participeren meerdere organisaties met als doel een passend traject te realiseren voor de doelgroep.

De nazorg voor de uitgestroomde leerlingen wordt door Focus op een actieve manier verzorgd. De leerlingen moeten, wanneer zij uitstromen, zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij kunnen functioneren, werken en wonen.

Het doel van de nazorg is de zelfredzaamheid te vergroten en uitval van de individuele leerling in onderwijs en/of werk te voorkomen (preventief handelen).

Indien er sprake is van uitval, wil de school begeleiding geven of een bemiddelende rol spelen om zo hervatting en continuering van deelname aan de maatschappij te bewerkstelligen. De nazorg wordt op Focus gedurende twee jaar verzorgd door de stagecoördinator. Deze is ook verantwoordelijk voor de uitstroom en de daaraan gekoppelde eindrapportages.

8.9 Inzet van trainingen

De school kent een divers aanbod van korte trainingen en langere, intensieve teamscholing. Uitgangspunt voor de langlopende trajecten is dat de ontwikkeling van onderwijs en begeleiding alleen goed kan worden gerealiseerd als het team zich gezamenlijk ontwikkelt op basis van de visie van de school. Ook vanuit het SWVNK worden jaarlijks cursussen aangeboden die gevolgd kunnen worden door medewerkers van Focus.

Hoofdstuk 9 Leerlingvolgsysteem, dossiervorming en privacy

9.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komen zaken als leerlingvolgsysteem en wat daarin wordt vastgelegd aan de orde. Hier ligt een koppeling met het privacybeleid van de school en het samenwerkingsverband.

9.2 Leerlingvolgsysteem

Van scholen wordt in toenemende mate gevraagd het gevoerde beleid en de behaalde resultaten te verantwoorden. Niet alleen externe instanties als de inspectie, de gemeente en DUO, maar ook het management zelf wil weten hoe Focus presteert op het gebied van lesuitval, doorstroom van leerlingen, begeleiding en incidenten.

Focus maakt gebruik van twee leerlingvolgsystemen: 'Magister' en 'Profijt', waarbij steeds meer informatie in het Profijt-lvs wordt ondergebracht.

Het leerlingvolgsysteem (LVS) is bedoeld om de ontwikkeling van elke leerling te kunnen volgen. Voor communicatie met het samenwerkingsverband wordt gebruik gemaakt van Top Dossier.

Magister

Het LVS in Magister bestaat uit een:

- Logboekmodule
- Toetsmodule
- Onderdeel waarin de docent observaties kan invoeren.

De school bepaalt wat er in Magister wordt geregistreerd. Op Focus betreft dat:

- NAW-gegevens van de leerling
- Overzicht van de aanwezigheid van de leerlingen (waaronder weggestuurde leerlingen)

Profijt

De leer- en werkomgeving Profijt is een applicatie die oorspronkelijk voor en door het Praktijkonderwijs is ontwikkeld. De leerdoelen van de leerling worden in een webapplicatie vastgelegd. Profijt vormt voor leerling, ouders en docent het IOP en het portfolio van de leerling. Aan elk leerdoel kunnen diverse materialen worden gekoppeld, waardoor Profijt ook een volwaardige ELO is.

Profijt wordt gebruikt voor het logboek en de begeleidingsplannen, waardoor het een volwaardig leerlingvolgsysteem is.

Ouders kunnen desgewenst inzicht in het systeem krijgen. (zie privacyreglement)

Leervorderingen

De leervorderingen worden bijgehouden in het OPP en in de didactische groepsplannen.

9.3 Dossiervorming

Focus maakt gebruik van een papieren dossier en een digitaal dossier. Het digitale dossier is opgenomen in Profijt: zie boven.

In het papieren dossier zijn aanwezig:

- Aanmeldingsformulier
- Het onderwijskundig eindrapport van de basisschool
- Een kopie van het identiteitsbewijs
- Het advies van de basisschool, onderbouwd met testgegevens zoals de NIO en de Cito
- Gegevens van de jeugdarts

- Verslag schoolmaatschappelijk werker
- Verslagen van onderzoeken
- De ondertekende OPP's en IOP's

De dossiers worden bewaard in een afgesloten dossierkast, die zich bevindt in de kamer van de administratie. De sleutel wordt beheerd door de administratie. Er is een protocol voor het gebruik van de dossiers. De dossiers mogen niet de school uit en zijn alleen ter inzage voor het personeel. Ouders kunnen in het bijzijn van een personeelslid inzage krijgen. Zie voor verdere informatie hierover het privacyreglement. Stukken uit het dossier mogen alleen gekopieerd en verzonden worden met toestemming van de directie en de ouders en de leerling (boven de 16 met toestemming van directie en leerling). De dossiers worden vijf jaren bewaard. Na vijf jaar vindt vernietiging plaats door de administratie.

9.4 Privacy

Focus hanteert het privacyreglement 'Privacyreglement verwerking leerlinggegevens', zoals opgesteld en vastgesteld door de SOVON.

Hierin is het volgende beschreven:

- Begripsbepalen
- Reikwijdte en doelstelling van het reglement
- Doel van de verwerking van persoonsgegevens
- Verwerking van persoonsgegevens
- Het beheer (van de verwerking) van persoonsgegevens
- Verstrekking van gegevens
- Toegang tot persoonsgegevens
- Beveiliging en geheimhouding
- Informatieplicht
- Rechten betrokkene(n): inzage, correctie, verzet
- Bewaartermijnen
- Oud-leerlingen
- Klachten
- Inwerkingtreding en citeertitel

Het privacyreglement van de SOVON is opgenomen in deel B van het schoolondersteuningsplan.

Hoofdstuk 10 Ambities, meerjarenplanning en jaarplan

10.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt allereerst een overzicht gegeven van de ambities van de school in het kader van passend onderwijs en de leerlingondersteuning.

De ambities worden concreet gemaakt in een meerjarenbeleidsplan, waarin voor de looptijd van het schoolondersteuningsprofiel wordt aangegeven welke thema's zullen worden aangepakt.

Ten slotte wordt ingegaan op de wijze waarop de school het jaarplan hanteert: een schoolontwikkelplan van één jaar, in dit geval beperkt tot het gebied van de ondersteuning.

10.2 Ambities

Ten tijde van het samenstellen van het schoolondersteuningsplan 2016-2020 formuleerde de school haar ambities als volgt:

- Optimalisering trajectvoorziening.
- Verbeteren aansluiting op buitenschoolse zorg.
- Aanmeldingsprocedures optimaliseren.
- Het handelingsgericht werken beter in de school implementeren.
- Versterken van het klassenmanagement
- Aanpak ziekteverzuim
- Optimalisering en borging van de ondersteuningsstructuur.
- Evalueren en finetunen HGW-cyclus.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat onderwijs en ondersteuning voortdurend in beweging en ontwikkeling zijn. Dit kan voortdurend leiden tot bijstelling en aanvulling van de ambities. Dit schoolondersteuningsplan is dan ook een dynamisch document.

10.3 Meerjarenbeleidsplan

Ondersteuningscoördinatoren, trajectbegeleiders, J&G-coaches, directies en ketenpartners in het voortgezet onderwijs hebben in het kader van passend onderwijs en de transitie jeugdzorg een uitdagende taak: het proefondervindelijk samenwerken in de aansluiting jeugdhulp in de school.

In het kalenderjaar 2015 werd door het samenwerkingsverband ondersteuning ingezet om het proces van samenwerken te begeleiden. Jaarlijks worden er gesprekken gevoerd over de samenwerking. In 2019 is het samenwerkingsverband gestart met de preventiematrix.

Het doel van deze procesbegeleiding is om alle betrokkenen te ondersteunen bij de samenwerking door middel van zowel procesbegeleiding op school als ook door deelname aan plenaire- en themabijeenkomsten. Meer specifieke doelen zijn:

- Heldere route en werkwijze van de interne ondersteuningsstructuur gezamenlijk vaststellen
- Planmatig handelen en handelingsgericht werken
- Aanspreekcultuur op professioneel handelen

De focus voor de procesbegeleiding ligt op:

- Van overnemen naar versterken
- Werken vanuit onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van leerling, ouders en school

- Het gezamenlijk werkterrein: de ondersteuningscoördinator is verantwoordelijk voor het coördineren van de onderwijsondersteuningsstructuur. De J&G-coach is verantwoordelijk voor het coördineren van de ondersteuningsvraag en de (toeleiding naar) jeugdzorg.
Naast ondersteuning in het positioneren, handelingsgericht- en resultaatgericht werken en het voeren van reflectieve gesprekken kunnen de procesbegeleiders op verzoek ook het ondersteuningsoverleg bijwonen.

Overig meerjarenbeleid

Focus hanteert het SOP met daarin een meerjarenbeleidsplan met betrekking tot de uitwerking van de ambities en de ontwikkeling van de leerlingondersteuning. Hierin wordt voor de looptijd van dit document (2021-2025) aangegeven welke thema's in ontwikkeling zullen worden genomen en welke fasering daarbij wordt nagestreefd.

De fasering van de thema's is afgeleid van de beleidscyclus, zodat systematisch en structureel aandacht wordt besteed aan de belangrijke onderdelen daarvan.

Het voor de looptijd van dit schoolondersteuningsplan vastgestelde meerjarenbeleidsplan is opgenomen in bijlage 1. Gezien het karakter van het onderwerp, de snelheid van de ontwikkelingen die op de school afkomen en vanwege de opbrengsten van periodieke evaluaties zal dit beleidsplan jaarlijks worden aangepast en bijgesteld.

10.4 Jaarplan

Om de ontwikkeling van de ondersteuning goed te kunnen aansturen en bewaken hanteert Focus een jaarplan. Een jaarplan is een schoolintern sturingsdocument, waarin per thema is uitgewerkt hoe de ontwikkeling zal worden aangepakt.

De bundeling van deze specifieke projectplannen vormt het 'Jaarplan Ondersteuning' als onderdeel van het totale schoolontwikkelplan voor die periode. Voor elk nieuw schooljaar wordt een nieuw jaarplan geformuleerd, rekening houdend met evaluatiegegevens en omgevingsvariabelen. Zie bijlage 3.

Hoofdstuk 11 Inzet van middelen

11.1 Inleiding

Ieder bestuur krijgt de beschikking over middelen ten behoeve van het realiseren van ondersteuning.

In het reguliere voortgezet onderwijs gelden de volgende criteria voor de inzet van de extra middelen voor extra ondersteuning. Over de extra ondersteuning zijn samenwerkingsverbandbrede afspraken gemaakt (zie minimaal kritieke specificaties).

11.2 Inzet middelen voor extra ondersteuning

Scholen ontvangen een beschikking voor de toewijzing van zware ondersteuningsmiddelen voor extra ondersteuning. Deze beschikking is onder voorbehoud dat het samenwerkingsverband voldoende middelen beschikbaar heeft voor de doorbetaling van de zware ondersteuningsmiddelen. De school legt onder andere verantwoording af aan het schoolbestuur en aan het samenwerkingsverband. De school doet dit in een paragraaf doelmatigheid, dat gedeeld wordt met het samenwerkingsverband en de basis vormt voor het jaarverslag van het schoolbestuur.

Daarnaast is er geld beschikbaar vanuit de ontwikkelagenda. Iedere school ontvangt tot en met 2021 een budget ontwikkelagenda passend onderwijs. Dit budget biedt de school de kans om passend onderwijs aan een door de school gekozen groep de komende jaren een impuls te geven. Een samenvatting van de ontwikkelagenda is als bijlage 2 toegevoegd aan dit plan.

Hoofdstuk 12 Afsluiting

De ondersteuning van leerlingen, die daar behoefte aan hebben, is geen statisch geheel. De school is voortdurend bezig om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en om deze belangrijke taak te optimaliseren. Deze ontwikkeling van de ondersteuning geschiedt systematisch en planmatig, waarbij ook tussentijds nieuwe zaken worden ingevoegd. Voor alle vragen, die tijdens het lezen van dit ondersteuningsprofiel bij u zijn gerezen, kunt u zich wenden tot de school.

Rest ons de hoop en verwachting uit te spreken dat de beide delen van dit ondersteuningsplan een positieve bijdrage zullen leveren aan de inhoud en vormgeving van de ondersteuning en aan de motivatie van alle betrokken uitvoerders.

Ondersteuning mag geen toeval zijn! Het is een essentieel onderdeel van de school en het is het waard om er maximale aandacht aan te besteden.

Maud Croes, directeur
José van der Meulen, ondersteuningscoördinator

December 2020

Bijlage 1 Meerjarenbeleidsplan ondersteuning 2020-2024

Nr.	Thema's	Fasering	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
1	Evalue- ren en borgen intern onder- steu- nings- team	<ul style="list-style-type: none"> Opzet evaluatie-instrument door ondersteuningscoördinator Uitvoering evaluatie door MT Uitwerking evaluatiegegevens door ondersteuningscoördinator Rapportage aan MT en vervolgens het team. 	x	x		
2	(Geoorloofd) verzuim	<ul style="list-style-type: none"> Probleem: geoorloofd verzuim Gewenste situatie: alle kinderen op school M@zl-project is dit schooljaar gestart. Inmiddels is de oco en de helft van het team geschoold. 	x	x		
3	Meld- code	<ul style="list-style-type: none"> Meldcode SOVON vastleggen, vervolgens implementeren 	x	x		
4	Door- ontwik- keling HGW	<ul style="list-style-type: none"> Probleem: geen vaste plek voor het volgen van de ontwikkeling van leerlingen. Gewenste situatie: Centrale plek zou Profijt moeten zijn. (Ontwikkelingsperspectief, doorstroomperspectief en uitstroomperspectief Faciliteren en ondersteunen van HGW en bijbehorend programma. Minder administreren. Document door- en uitstroom in Profijt administratief gebruiksvriendelijker en vindbaar. Lijn in ontwikkelperspectief administratief bijhouden. 	x			
5	Ge- zond- heid	<ul style="list-style-type: none"> Probleem: onvoldoende zicht op gezondheid van leerlingen en op gezond gedrag. Gewenste situatie: Gezond gedrag van leerlingen. Leerlijn om Gezonde voeding te bevorderen. Inzet GGD waar relevant. Bewegen Voorlichting ouders, belang van ontbijt. Ontbijten gebeurt niet door groep leerlingen, geen brood mee. Gezonde schoolkantine kan ingezet worden samen met GGD. Idee is dat drugs en alcohol niet een groot probleem is. Wens om 'Gezond leven check 't even' in te voeren voor PrO in de derde klas (is nu nog niet geschikt voor de doelgroep). Daar moet de jeugdarts meer uren voor krijgen. 	x	x		
6	Psychi- sche ge- zond- heid	<ul style="list-style-type: none"> Probleem: Onvoldoende zicht op psychische gezondheid van de leerlingen, signaleren Gewenste situatie: Hier niet voldoende zicht op hebben. Het is bij de LVB groep belangrijk, er is veel psychisch onwelbevinden in deze groep. Dit jaar wordt gestart met de inzet van "Gezond leven check het even" in de derde klas. Met dit instrument kan beter/veel worden signaleerd. 	x	x		

Bijlage 2 Ontwikkelagenda

De ontwikkelagenda loopt t/m 2021. Daarna loopt het af. Het is dus belangrijk om na te denken over de vraag welke ontwikkelslag komend jaar nog gemaakt kan worden en hoe de meerwaarde in 2021 en daarna geborgd kan worden in de school/scholen.

In het schoolplan is vastgelegd welke beloftes Focus in 2023 gerealiseerd wil hebben. Drie daarvan zijn het uitgangspunt voor de activiteiten in het kader van de ontwikkelagenda.

Basis op orde, vergroten van handelingsrepertoire richting maatwerk en de ontwikkeling van een warme, professionele cultuur

a. Plannen volgend jaar vanuit het schoolplan/ de ontwikkelagenda

Basis op orde:

- Vervolg aanpak kwetsbare leerlingen (zelfredzaamheid en verstevigen stagecompetenties)
- Aanbieden NT 2
- Pilot KIC
- Doorontwikkeling HGW: document door- en uitstroom in Profijt administratief gebruiksvriendelijker en vindbaar. Lijn in ontwikkelperspectief administratief bijhouden. Uren om Profijt in te richten.
- Blijvend sturen op HGW (oco en mt). Centrale plek zou Profijt moeten zijn. (Ontwikkelingsperspectief, doorstroomperspectief en uitstroomperspectief)
- Faciliteren en ondersteunen van HGW en bijbehorend programma. Minder administreren.
- Maatwerk scholing 'werken vanuit leerdoelen en activerende didactiek' door een soort knipkaart voor scholing aan de teams/vakgroepen te geven.
- Het team wil graag handelingsvaardig zijn in omgang met lastig gedrag.

Professionele cultuur

- Intervisie realiseren
- Masterclass Transformatieve school om tevens te verkennen of het collegiaal onderzoek volgens de methodiek van de TS ook geschikt is voor Focus.
- Borgen feedbackcultuur/aanpak op basis van groeimindset.
- Met elkaar werken vanuit de sterk klassenmanagement en eenduidige pedagogische aanpak. Inzet van beide oco's om dit te verstevigen.

Kwaliteitszorg op orde

- Uitvoering kwaliteitsbeleid.
- Start traject *Leerkracht*, scholing 'teacher leader' van vijf collega's.

Bijlage 3 Jaarplan ondersteuning 2022

Leerlingen krijgen op tijd een leerroute en de meest passende ondersteuning om zich volledig te kunnen ontwikkelen richting een passende uitstroom.

Jaarplan Ondersteuning	
Thema	Evalueren en borgen interne ondersteuningsstructuur
Wie?	IOT en MT olv oco
Waarom?	Bewuste kwaliteitsbewaking. Doen we wat we moeten doen? Doen we wat we zeggen te doen? Anticiperen we op de toekomst (inclusie)? Wat kan er nog beter?
Doel?	De structuur is erop gericht tijdig te evalueren en bij te stellen.
Hoe?	Inzet zelfevaluatie-instrument samenwerkingsverband om te onderzoeken in hoeverre ons doel wordt bereikt en in kaart te brengen wat er nodig is om dit beter te doen.
Wanneer zijn we tevreden?	<p>Als alle leerlingen die we aannemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Op school en stage aanwezig zijn. - De ondersteuning krijgen die nodig is om zich te ontwikkelen op basis van het perspectief. - Uiteindelijk een passende uitstroom hebben. <p>Een traject is niet passend als leerlingen de school voortijdig verlaten/de schoolloopbaan voortzetten in het speciaal onderwijs.</p>
Hoe weten we dat?	Door de uitkomst van de zelfevaluatie.

Jaarplan Ondersteuning	
Thema	Doorontwikkeling HGW
Wie?	MT, IOT, professionals Profijt, orthopedagoog/psycholoog
Waarom?	Docenten zijn wel geschoold in HGW maar de methodiek is nog niet eigen. Daarnaast zijn er nog te veel losse documenten, hierdoor geen overzicht en onnodige administratie. De administratie tot het minimum beperken zodat er tijd overblijft voor het primaire proces.
Doelen?	De docent is in staat het gedachtengoed van HGW toe te passen. De docent is bewust bekwaam en de werkwijze wordt als helpend ervaren door docenten.
Hoe?	Inzet: Orthopedagoog/psycholoog We zetten in op de docent m.b.v. orthopedagoog/psycholoog. Komend jaar richten we ons in de cyclus HGW op twee a drie leerlingen per mentorklas. Het OPP van deze leerlingen wordt door de mentor samen met de orthopedagoog/psycholoog ingevuld zodat de cyclus een paar keer doorlopen is en het voor de gekozen leerlingen goed is ingevuld. Neveneffect is dat de docent het gedachtengoed ook meer eigen is bij het invullen van de andere OPP's. Vervolgens maakt de mentor een OPP zelf en monitort de orthopedagoog.

	Pedagogisch en didactisch groepsplan (overzicht) in Profijit, goede documenten voor leerlingbespreking zodat alle docenten in een oogopslag weten wat de groep nodig heeft.
Wanneer zijn we tevreden?	Als docenten voor twee leerlingen met behulp van de orthopedagoog het OPP op basis van de cyclus doorlopen. Als de drie leerdoelen van de leerling makkelijk zichtbaar zijn voor leerlingen, ouders en docenten. Als er geen dubbele handelingen meer verricht hoeven te worden op het gebied van het OPP en groepsplan.
Hoe weten we dat?	Door waarneming: als we per klas twee goed ingevulde OPP's hebben.

Jaarplan Ondersteuning	
Thema	Psychische gezondheid Training tweedejaars mentoren, instrument voor signaleren (vroeg, preventief en gestructureerd signaleren)
Wie?	Tweedejaars mentoren, afdelingsleider onderbouw en ondersteuningscoördinator
Waarom?	Om alle (niet alleen de extraverte) leerlingen tijdig in beeld te krijgen als er problemen zijn.
Doel?	Alle leerlingen tijdig in beeld zodat je zo snel mogelijk kunt handelen. Mentoren zijn in staat tot vroegsignaleren.
Hoe?	We zijn afgelopen jaar en dit jaar begonnen met het invoeren van KIC. Mentoren zijn getraind. Instrument voor signaleren of vroegsignaleren invoeren en daardoor gestructureerd signaleren. Ook gebruik maken van uitkomsten Gezond leven check het even.
Wanneer zijn we tevreden?	Als we in de bovenbouw niet verrast worden door uitval/stage. Als we ook stille leerlingen in beeld hebben en in gezamenlijkheid naar handvatten zoeken. (Il, ouders, docenten)
Hoe weten we dat?	Als we niet ad hoc trajecten hoeven in te zetten.

Jaarplan Ondersteuning	
Thema	Vanuit de 'Evaluatie Passend Onderwijs van het samenwerkingsverband hebben wij de opdracht gekregen om inclusiever te gaan werken. Hier toe is het belangrijk om de handelingsbekwaamheid van het team te vergroten, gericht op leerlingen die extra ondersteuningsbehoefte hebben op het gebied van gedrag. Deze ontwikkeling is samenwerkingsverbandbreed, waar we op in moeten en willen zetten. Daarnaast gaat het samenwerkingsverband in gesprek met het VSO en PrO over de vraag hoe zij reguliere scholen kunnen ondersteunen met betrekking tot een praktijkroute in het regulier vmbo.
Wie?	Focus en samenwerkingsverband.
Waarom?	Vanuit de landelijke evaluatie Passend Onderwijs is de opdracht geformuleerd dat het onderwijs inclusiever moet. Het samenwerkingsverband en onze school gaan met deze opdracht aan de slag omdat wij willen dat iedere leerling zich ontwikkelt op de meest passende plek.
Doel?	Leerlingen een doorlopende ontwikkeling bieden op de meest passende plek. Leerlingen voor wie dit een passend perspectief is, stromen

	op een goede manier in in het PrO vanuit het speciaal onderwijs als zij er aan toe zijn.
Hoe?	MT onderzoekt met ondersteuningsteam, vso en (s)bo wat er nodig is om de doelgroep op een passende wijze toe te leiden naar het pro en stelt hier een plan voor op.
Wanneer zijn we tevreden?	Als er (vrijwel) geen sprake meer is van zij-instroom vanuit het vmbo en als leerlingen op een goede manier instromen van VSO/(S)BO naar PrO.
Hoe weten we dat?	Dit zien we in de getallen van het samenwerkingsverband.

Bijlage 4 Overlegsituaties ondersteuning

Onder voorzitterschap van de ondersteuningscoördinator					
Naam overleg	Deelnemers	Status	Inhoud	Frequentie	Verslag
Leerlingbespreking	Ondersteuningscoördinator Afdelingsleider Mentor Docententeam Indien nodig stage/uitstroomcoördinator OOP	Informerend Adviseerend	Vergaren van informatie m.b.t. gedragsontwikkeling en leervorderingen Vaststellen onderwijsbehoefte. Afstemming in docententeam Bijstellen en vaststellen uitstroomperspectief	Drie keer per jaar	Opgesteld door: mentor Uitgereikt aan: mondeling verslag aan ouders en leerling. Zaken betreffende individuele leerlingen worden opgenomen in Profijt Toegankelijk voor: schoolleiding, mentoren en deelnemers ondersteuningsteam
Intern ondersteuningsteam (IOT)	Ondersteuningscoördinator Trajectbegeleider Schoolpsycholoog op afroep Maatschappelijk werker Afdelingsleider Mentor (indien nodig stage/uitstroomcoördinator)	Informerend Meningsvormend Adviseerend Besluitvormend op uitvoeringsniveau	Organisatorische zaken betreffende leerlingbegeleiding Ondersteunings- en zorgstructuur Individuele leerlingzaken.	Eén keer per week	Opgesteld door: ondersteuningscoördinator Uitgereikt aan: verslag van algemene zaken aan alle deelnemers ondersteuningsteam. Zaken betreffende individuele leerlingen worden opgenomen in Profijt, mentoren brengen ouders op de hoogte. Toegankelijk voor: schoolleiding, mentoren en deelnemers ondersteuningsteam
Extern ondersteuningsteam (EOT)	Directeur en afdelingsleiders Ondersteuningscoördinator Trajectbegeleider Externe deskundigen	Informerend Meningsvormend. Adviseerend Besluitvormend op uitvoeringsniveau	Algemene zaken betreffende samenwerking	In ieder geval een keer per jaar	Opgesteld door: ondersteuningscoördinator. Uitgereikt aan: er wordt een verslag gemaakt voor EOT deelnemers. Toegankelijk voor: schoolleiding, mentoren en deelnemers ondersteuningsteam

Naam overleg	Deelnemers	Status	Inhoud	Frequentie	Verslag
Multidisciplinair overleg	Ondersteuningscoördinator Mentor Betrokken leerlingbegeleider Ouders Leerling Afdelingsleider Externe betrokkenen.	Besluitvormend op uitvoeringsniveau Adviseur	Vaststellen ondersteuningsbehoefte Afstemmen met betrokkenen Nabewerking ondersteuningsteam	Zo vaak als nodig	Opgesteld door: ondersteuningscoördinator Uitgereikt aan: verslag aan alle betrokken deelnemers ondersteuningsteam, ouders en leerling. Zaken betreffende individuele leerlingen worden opgenomen in het leerlingendossier. Toegankelijk voor: schoolleiding, mentoren en deelnemers ondersteuningsteam
Multidisciplinair overleg Toewijzing (MDO-T)	Ondersteuningscoördinator Mentor Betrokken leerlingbegeleider. Ouders Leerling Afdelingsleider Externe betrokkenen Consulent Samenwerkingsverband	Besluitvormend op uitvoeringsniveau Adviseur	Vaststellen ondersteuningsbehoefte en onderwijsbehoefte Afstemmen met betrokkenen	Zo vaak als nodig	Opgesteld door: ondersteuningscoördinator Uitgereikt aan: verslag aan alle betrokken deelnemers ondersteuningsteam, ouders en leerling. Zaken betreffende individuele leerlingen worden opgenomen in het leerlingendossiers Toegankelijk voor: schoolleiding, mentoren en deelnemers ondersteuningsteam

Schoolondersteuningsprofiel Focus, 2020

Lijst met afkortingen

BaO	basisonderwijs
CVT	commissie van toelating
EOT	extern ondersteuningsteam
HAG-scholen	havo atheneum gymnasiums scholen
HGW	handelingsgericht werken
IOP	individueel ontwikkelingsplan
IOT	intern ondersteuningsteam
LOB	loopbaanoriëntatie en begeleiding
LVS	leerlingvolgsysteem
MDO	multidisciplinair overleg
MDO-T	multidisciplinair overleg toewijzing
NT2	Nederlands als tweede taal
Swv	Samenwerkingsverband
OPP	ontwikkelingsperspectiefplan
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten
SWV NK	samenwerkingsverband Noord Kennemerland
SOVON	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Noord-Holland-Noord
VO	voortgezet onderwijs
VSO	voortgezet speciaal onderwijs
VT	Veilig thuis